

การประชุมเชิงปฏิบัติการ

การจัดทำการทำแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่เจ็ด

(ตุลาคม 2564- กันยายน 2569) และแผนปฏิบัติงาน

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (อพ.สธ.-มจ.)

ประจำปีงบประมาณ 2565

วันพุธที่ 18 พฤศจิกายน 2563

ณ ห้องประชุม 304 ชั้น 3 สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร
อาคารเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา มหาวิทยาลัยแม่โจ้

กำหนดการ
การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนแม่บท และแผนปฏิบัติงาน
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประจำปีงบประมาณ 2565
วันพุธที่ 18 พฤศจิกายน 2563
ณ ห้องประชุม 304 ชั้น 3 สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร
อาคารเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

.....

09.00 – 09.30 น.	พิธีเปิดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดย รองศาสตราจารย์ ดร.วิระพล ทองมา อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้
09.30 – 10.30 น.	การบรรยาย เรื่อง การจัดทำแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอัน เนื่องมาจากพระราชดำริฯ ระยะ 5 ปีที่เจ็ด (1 ตุลาคม 2564 – 30 กันยายน 2569) โดย ดร.ปิยรัชฎ์ ปริญญาพงษ์ เจริญทรัพย์ เลขาธิการคณะกรรมการโครงการ อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
10.30 – 12.00 น.	แบ่งกลุ่มปฏิบัติการ : การจัดทำแผน อพ.สธ. มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประจำปี 2565 โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ระยะ 5 ปีที่เจ็ด (1 ตุลาคม 2564 – 30 กันยายน 2569) โดย 1. ดร.ปิยรัชฎ์ ปริญญาพงษ์ เจริญทรัพย์ เลขาธิการคณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจาก พระราชดำริฯ 2. อาจารย์ ดร.ทิพย์สุดา ตั้งตระกูล ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงาน อพ.สธ.-มจ. 3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เขวณิตย์ ธาราฉาย รองผู้อำนวยการศูนย์ประสานงาน อพ.สธ.-มจ. 4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฎิภาณ สุทธิกุลบุตร อาจารย์หลักสูตรปฐพีศาสตร์ คณะผลิตกรรมการเกษตร
12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 16.00 น.	การบรรยาย เรื่อง แนวทางและมาตรการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) โดย ดร.ปิยรัชฎ์ ปริญญาพงษ์ เจริญทรัพย์ เลขาธิการคณะกรรมการโครงการ อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

หมายเหตุ

1. รับประทานอาหารว่างระหว่างการประชุม เวลา 10.00 และ 14.00 น.
2. กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
1. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี - การดำเนินงานปีงบประมาณปี 2564 - การทำแผนปฏิบัติการงบประมาณปี 2565 - การทำแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่เจ็ด (ตุลาคม 2564- กันยายน 2569)	1
2. สรุปข้อเสนอโครงการ อพ.สธ. - มจ. ประจำปีงบประมาณ 2565	15
3. สรุปกรอบแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่หก (1 ตุลาคม 2559 – 30 กันยายน 2564) โครงการ อพ.สธ. - มจ.	21
4. เกณฑ์การพิจารณาแผนปฏิบัติงานปี 2565 ของหน่วยงานร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ.	35
5. ศูนย์แม่ข่ายประสานงาน/ศูนย์ประสานงาน โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)	43

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

การดำเนินงานปีงบประมาณปี 2564 การทำแผนปฏิบัติการงบประมาณปี 2565

การทำแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่เจ็ด (ตุลาคม 2564- กันยายน 2569)

พรชัย จุฑามาศ

เจ้าหน้าที่งานในพระองค์ (นักวิชาการเกษตร)ระดับ 10

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สำนักพระราชวัง

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชมาเป็นเวลาช้านานก่อนว่าความหลากหลายทางชีวภาพ (biological diversity) และการอนุรักษ์ (conservation) จะเป็นที่ยึดกันดีในประเทศไทย ทรงเริ่มอนุรักษ์ต้นยางนาใน พ.ศ. 2503 ทรงทดลองเพาะเมล็ดยางที่เก็บจากต้นยางนา ในเขตอำเภอท่ายางในกระถางบนพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล อ. หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ และทรงปลูกต้นยางนาเหล่านั้นในแปลงทดลองป่าสาธิตใกล้พระตำหนักเรือนต้น สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต กรุงเทพมหานคร พร้อมข้าราชการบริพาร เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2504 จำนวน 1,250 ต้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2504 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำพรรณไม้จากภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศมาปลูกในบริเวณที่ประทับสวนจิตรลดา เพื่อให้เป็นที่ศึกษาพรรณไม้ของนิสิตนักศึกษาแทนที่จะต้องเดินทาง ทั่วประเทศ ในวันพืชมงคล 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2528 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พร้อมด้วยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชที่โครงการส่วนพระองค์ฯ สวนจิตรลดา ทรงมีพระราชกระแสให้อนุรักษ์ต้นขนุนหลังพระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง จึงได้ดำเนินการพัฒนาเทคโนโลยีการเก็บรักษาพันธุ์พืชเอกลักษณ์โดยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช ได้แก่ ต้นขนุนและพืชเอกลักษณ์ของพระราชวังต่าง ๆ เช่น พุดสวน มณฑา ยี่หุบ สมอไทย ทำการอนุรักษ์ไว้ในสภาพปลอดเชื้อ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในอนาคต ในปี พ.ศ. 2529 ทรงพระราชทานให้โครงการส่วนพระองค์ฯ สวนจิตรลดา อนุรักษ์และขยายพันธุ์หวายที่มีค่าทางเศรษฐกิจชนิดต่าง ๆ โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ทำการทดลองปลูกต้นหวายเหล่านั้นในป่ายางนาใกล้พระตำหนักเรือนต้น สวนจิตรลดา และมีพระราชดำริให้ทดลองปลูกที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จ. เชียงใหม่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จ.สกลนคร และศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองฯ จ.นราธิวาส ในปี พ.ศ. 2529 นอกจากมีพระราชดำริให้มีการอนุรักษ์พันธุกรรมหวายแล้ว ยังได้จัดทำสวนพืชสมุนไพรขึ้นในโครงการส่วนพระองค์ฯ สวนจิตรลดา เพื่อรวบรวมพืชสมุนไพรมาปลูกเป็นแปลงสาธิต รวบรวมข้อมูลสรรพคุณตลอดจนการนำไปใช้ประโยชน์ ศึกษาการขยายพันธุ์พืชสมุนไพรโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ และเผยแพร่ความรู้ที่ได้สู่ประชาชน เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2531 ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระบาทสมเด็จพระชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชกระแสกับพระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ ให้ดำเนินการผสมพันธุ์ฝักสองชั้น (Double Hybridization) ขึ้นในศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชของโครงการส่วนพระองค์ฯ สวนจิตรลดา ดำเนินการผสมพันธุ์ฝักสองชั้นพร้อมกันไปด้วย

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสืบต่องาน อนุรักษ์พันธุกรรมพืช โดยในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2535 ทรงมีรับสั่งกับนายแก้วขวัญ วัชโรทัย เลขาธิการ พระราชวัง และผู้อำนวยการโครงการส่วนพระองค์ฯ สวนจิตรลดา “ให้ดำเนินการอนุรักษ์พืชพรรณของ ประเทศ และดำเนินการเป็นธนาคารพืชพรรณ” ทำการรักษาฐานทรัพยากรของประเทศ นำไปสู่เศรษฐกิจ พอเพียง จากที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมี พระปฐมบรมราชโองการ “เราจะปกครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” ทรงใช้ ทศพิธราชธรรมในการปกครองประเทศ และประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยามนั้น ทรงมีโครงการอัน เนื่องมาจากพระราชดำริมากมาย มากกว่า 4,000 โครงการ และทาง อพ.สธ. เชื่อว่า บทสรุปที่พระราชทาน เพื่อพสกนิกรของพระองค์ท่านอยู่ได้ พึ่งตนเองได้ คือพระราชดำริที่พระราชทานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็น ทางสายกลาง นำไปสู่ความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน ในเงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม นำไปสู่ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมที่สมดุล พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลง

เศรษฐกิจพอเพียง คือการพึ่งตนเองได้นั้น จำเป็นต้องมีฐานทรัพยากร ทั้งกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรที่เป็นวัฒนธรรมภูมิปัญญา เพราะภูมิปัญญานั้นกำกับทรัพยากรในเรื่อง อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่ อาศัย ยารักษาโรค คือปัจจัยสี่ ซึ่งเปรียบเสมือนฐานในการพัฒนาประเทศ ที่เราจำเป็นต้องมีทรัพยากร และ ทรัพยากรนั้น เราต้องเป็นเจ้าของสิทธิ มิใช่ทรัพยากรของเราแต่ถูกต่างชาตินำไปศึกษาและนำไปจดสิทธิบัตร

“เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูก ตอกรอรับบ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนมากมองไม่เห็น เสาเข็มและลืมนเสาเข็มเสียด้วยซ้ำไป”

พระบรมราโชวาทของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ผ่านมูลนิธิราชประชานุเคราะห์

การประชุมงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ระหว่างวันที่ 12-14 ตุลาคม พ.ศ.2543 ณ ห้องประชุม สุธรรม อารีกุล อาคารสารนิเทศ 50 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และการประชุมวิชาการและนิทรรศการ ทรัพยากรไทย : อนุรักษ์และพัฒนาด้วยจิตสำนึกแห่งนักวิจัยไทย ระหว่างวันที่ 21-27 มิถุนายน พ.ศ.2544 ณ ศาลาพระแก้ว จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การประชุมวิชาการนิทรรศการ ทรัพยากรไทย : ธรรมชาติแห่งชีวิต ในระหว่างวันที่ 9-15 พฤษภาคม พ.ศ.2546 ณ สำนักพระราชวัง พระราชวังดุสิต และทรัพยากรไทย : สรรพสิ่ง ล้วนพันเกี่ยว ระหว่างวันที่ 19- 25 ตุลาคม พ.ศ. 2548 ณ ศูนย์อนุรักษ์พันธุกรรมพืช โครงการอนุรักษ์พันธุกรรม พืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ คลองไผ่ ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา ปี พ.ศ. 2550 ประชุมวิชาการ นิทรรศการ ทรัพยากรไทย : ประโยชน์แท้แก่มหาชน ทรงเปิดพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา เกาะและทะเลไทย ที่ บริเวณเขาหมาจอ ต.แสมสาร อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี การจัดประชุมวิชาการนิทรรศการปี พ.ศ.2552 ทรัพยากรไทย : พันธุ์วิถีใหม่ในฐานไทย ระหว่างวันที่ 19-25 ตุลาคม 2552 ณ สวนสัตว์เปิดเขาเขียว องค์การสวนสัตว์ในพระ บรมราชูปถัมภ์ ต.บางพระ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็น องค์ประธานในการเปิดประชุมวิชาการนิทรรศการ ทรงเปิดศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรภาคตะวันออก ห้องปฏิบัติการ DNA-Fingerprint การเตรียมการในเรื่องพันธุ์วิถีใหม่ในฐานไทย ทำให้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรม พืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้วิเคราะห์ฐานไทย ฐานชุมชน ฐานของหน่วยงาน ส่วนราชการ มหาวิทยาลัย

โรงเรียนที่ร่วมสนองพระราชดำริ นำไปสู่การเรียนรู้ทรัพยากรท้องถิ่น ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ซึ่งจำเป็นประสานกับท้องถิ่น ชุมชน ในการดำเนินการสำรวจฐานข้อมูล ทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่น เช่น ศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากร ภาควิชาสวนออก สวนสัตว์เปิดเขาเขียว จ.ชลบุรี ศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรตำบลที่ร่วมสนองพระราชดำริ จากพระราชกระแสที่พระราชทานเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2548 ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา **“ทำอะไรให้ ชุมชน มาให้โรงเรียน โดยเฉพาะนักเรียนช่วยในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช และให้มีการทำ DNA Fingerprint ในโรงเรียน”** และทรงย้ายเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2550 ณ อาคารชัยพัฒนา สวนจิตรลดา **“ให้เร่ง อนุรักษ์และหาวิธีการรักษาสัตว์”** จะเห็นได้ว่าทรงพระอัจฉริยะ ที่ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ช่วยดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สนับสนุนให้โรงเรียน สถานศึกษา มหาวิทยาลัยในท้องถิ่น โดยให้ นักเรียนนักศึกษาช่วยในการสำรวจให้รู้ทรัพยากรที่จะต้องอนุรักษ์และมีการพัฒนาใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่าง ยั่งยืนสู่เศรษฐกิจพอเพียง ในปีพ.ศ. 2554-2558 ได้ร่วมกับมูลนิธิอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (มูลนิธิ อพ.สธ.) จัดทำโครงการรวมใจรักดี ปลุกหมเหล็ก – สักสยามินทร์ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสพระชนมพรรษา 84 พรรษา ขยายพันธุ์โดยวิธีการเลี้ยง เนื้อเยื่อ เพื่อเป็นไม้พระราชทานไปยังตำบลต่างๆ ทั้ง 7,255 ตำบล เป้าหมาย 8,400,000 ต้น (แปดล้านสี่แสน ต้น) เป็นต้นไม้แห่งการร่วมมือร่วมใจกันในทุกภาคส่วน เป็นการสักไว้ในแผ่นดิน เป็นสัญลักษณ์ แสดงความ จงรักภักดี สามัคคีปรองดอง สร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี มีมูลค่าเพิ่ม และที่สำคัญ คือ เป็นเครื่องมือที่จะเข้าสู่ท้องถิ่น ตำบล เพื่อตำบลจะได้เข้าร่วมสนองพระราชดำริ จัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นตำบล และเชื่อมต่อกันเป็นของ อำเภอ จังหวัด และประเทศต่อไปในอนาคต การประชุมวิชาการนิทรรศการ **ทรัพยากรไทย : ก้าวสู่โลกกว้าง อย่างมั่นใจ** จัดขึ้นที่ศูนย์ฝึกหัดหนองระเวียง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางมหาวิทยาลัย จ.นครราชสีมา ระหว่างวันที่ 1 – 7 พฤศจิกายน 2554 โครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจาก พระราชดำริฯ มีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่องในทุกระดับเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน มีทิศทางในการดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริ ในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชของประเทศให้ยั่งยืน เป็นการ ดำเนินการตั้งแต่ยอดเขาถึงใต้ทะเล ตั้งแต่ยอดเขาจนถึงใต้อ่างเก็บน้ำ จากยอดเขาใหญ่ถึงลุ่มน้ำโขง ที่ต้องมี การศึกษาเรียนรู้ธรรมชาติแห่งชีวิต สรรพสิ่งล้วนพันเกี่ยว เพื่อให้เกิดผลประโยชน์แท้แก่มหาชน การผันสู่วิถีใหม่ ในฐานไทย ที่มีฐานไทย ฐานชุมชน ฐานทรัพยากรวัฒนธรรม ภูมิปัญญา พร้อมทั้งจะก้าวสู่โลกกว้างอย่างมั่นใจ อันเป็นผลประโยชน์แท้แก่ประเทศชาติและประชาชนให้มากที่สุด และในปี 2556 ระหว่างวันที่ 20 - 26 ธันวาคม มีการจัดประชุมวิชาการ นิทรรศการ **ทรัพยากรไทย : นำสิ่งดีงามสู่ตาโลก** ที่เขื่อนศรีนครินทร์ จ.กาญจนบุรี โดยมีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นเจ้าภาพ ประชุมวิชาการนิทรรศการ ปีพ.ศ. 2558 **ทรัพยากรไทย : หวนดูทรัพย์สิ่งสินตน** จัดที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีพ.ศ. 2560 **ทรัพยากรไทย : ศักยภาพมาก ล้นมิให้เห็น** ซึ่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รับเป็นเจ้าภาพ จัดที่ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายเพื่อภูมิภาค จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย - สระบุรี จ.สระบุรี **ทรัพยากรไทย : ชาวบ้านไทยได้ประโยชน์** มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน เป็นเจ้าภาพ จัดที่ศูนย์การศึกษาหนองระเวียง อ.เมือง จ.นครราชสีมา วันที่ 28 พฤศจิกายน ถึง 5 ธันวาคม พ.ศ. 2562 และการประชุมวิชาการนิทรรศการ **ทรัพยากรไทย : ประโยชน์แท้แก่มหาชน** ในปี 2565 ที่มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ นครศรีธรรมราช

นอกจากการประชุมทุกสองปี ยังมีการประชุมวิชาการ นิทรรศการ สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนระดับภูมิภาค ในระหว่างปีของการประชุมวิชาการนิทรรศการทรัพยากรไทย ซึ่งในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2553 ได้มีการจัดการประชุมวิชาการนิทรรศการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ระดับภูมิภาค ครั้งที่ 1 ณ จ.สุราษฎร์ธานี การประชุมวิชาการนิทรรศการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ระดับภูมิภาค ครั้งที่ 2 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2555 ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ.เชียงใหม่ การประชุมวิชาการนิทรรศการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ระดับภูมิภาค ครั้งที่ 3 ในเดือนมิถุนายน 2557 ที่โรงเรียนนนทบุรีวิद्याลัย จ.นนทบุรี การประชุมวิชาการนิทรรศการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ระดับภูมิภาค ครั้งที่ 4 ในเดือนกรกฎาคม 2559 กรุงเทพมหานครเป็นเจ้าภาพ จัดที่สำนักพระราชวัง พระราชวังดุสิต การประชุมวิชาการนิทรรศการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ระดับภูมิภาค ครั้งที่ 5 ในเดือนพฤษภาคม 2561 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปทุมธานี เป็นเจ้าภาพ และจะจัดการประชุมวิชาการนิทรรศการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ระดับภูมิภาค ครั้งที่ 6 ในวันที่ 30 เมษายน ถึง 5 พฤษภาคม 2564 ที่มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ นครศรีธรรมราช เป็นเจ้าภาพ

การจัดทำแผนแม่บท โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ในระยะ 5 ปีที่เจ็ด (ตุลาคม 2564 – กันยายน 2569) ขอให้หน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ จัดทำแผนแม่บทของหน่วยงาน สอดคล้องกับแผนแม่บทของ อพ.สธ. โดยศึกษาจากวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน และโครงการที่มีอยู่ ปรับเข้าร่วมสนองพระราชดำริ โดยในส่วนของมหาวิทยาลัยในกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร (ก8) ให้มีงานสนับสนุนวิชาการในการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ที่จะเน้นในเรื่องมาตรฐานและคุณภาพการดำเนินงานสนองพระราชดำริแล้ว อพ.สธ. ยังวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง การดำเนินงานตลอด 28 ปี ในการหวนดูทรัพยากรสิ่งสินตน ศักยภาพมากล้นมีให้เห็น ชาวบ้านไทยได้ประโยชน์ และประโยชน์แท้แก่มหาชน โดยเข้าใจ เห็นความสำคัญของพันธุกรรมพืชและทรัพยากร ร่วมคิดร่วมปฏิบัติจนเกิดประโยชน์กับมหาชนชาวไทย ให้มีระบบข้อมูลสื่อถึงกันทั่วประเทศ โดยการเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนาตามแนวทางการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร อันเป็นฐานในการ รักษา สืบสาน ต่อยอด ตามพระบรมราโชบายต่อไป

ตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้มีหนังสือขอแจ้งยืนยันการดำเนินการกิจกรรม/โครงการภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศที่มีความจำเป็นเร่งด่วน (Quick Win) มีการกำหนดการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ โดยให้มีศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตำบลให้ครอบคลุมทุกตำบลทั่วประเทศ โดยจะเริ่มบันทึกข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นในด้านทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมภูมิปัญญาในรูปแบบ Small Data ในระดับท้องถิ่น ที่จะใช้เชื่อมโยงกับการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลในระดับ Big data ของประเทศต่อไป

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) เป็นโครงการที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสืบทอดพระราชภาระของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่จะรักษาฐานทรัพยากรกายภาพ ฐานทรัพยากรชีวภาพ และฐานทรัพยากรวัฒนธรรมภูมิปัญญาของประเทศไทย เป็นต้นทุนในการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535

การดำเนินงานขับเคลื่อนให้เกิดศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตำบลให้ครอบคลุมทุกตำบลทั่วประเทศ ตามแผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม เรื่องทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นการดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ. โดยได้ประสานกับที่ปรึกษากระทรวงมหาดไทย อพ.สธ. มีความเห็นว่ากระทรวงมหาดไทยควรเป็นหลักในการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น เนื่องจากเป็นเรื่องของความมั่นคงในมิติของความมั่นคงทางทรัพยากรของประเทศ และสอดคล้องกับนโยบายมหาดไทย 4.0 แต่เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยไม่มีภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยตรง จึงจำเป็นต้องบูรณาการร่วมกันในหลายกระทรวง โดยต้องเป็นนโยบายและตัวชี้วัด กำกับกับการดำเนินงานสนองพระราชดำริไปยังส่วนราชการ อาทิ กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายและตัวชี้วัดในการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนโดยมีนักเรียนช่วยสำรวจในท้องถิ่น มหาวิทยาลัยท้องถิ่นเป็นพี่เลี้ยง และศึกษาวิจัยต่อยอดเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างยั่งยืน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำกับกับการปฏิบัติงานของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกจังหวัด และจะมีสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประสานงานและติดตามการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ที่กำลังจะมีขึ้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการดูแลเรื่องเกษตร ปศุสัตว์ และประมง มีพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 และกระทรวงสาธารณสุขมีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก คุ่มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พืชสมุนไพรและถิ่นอาศัย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 เป็นต้น

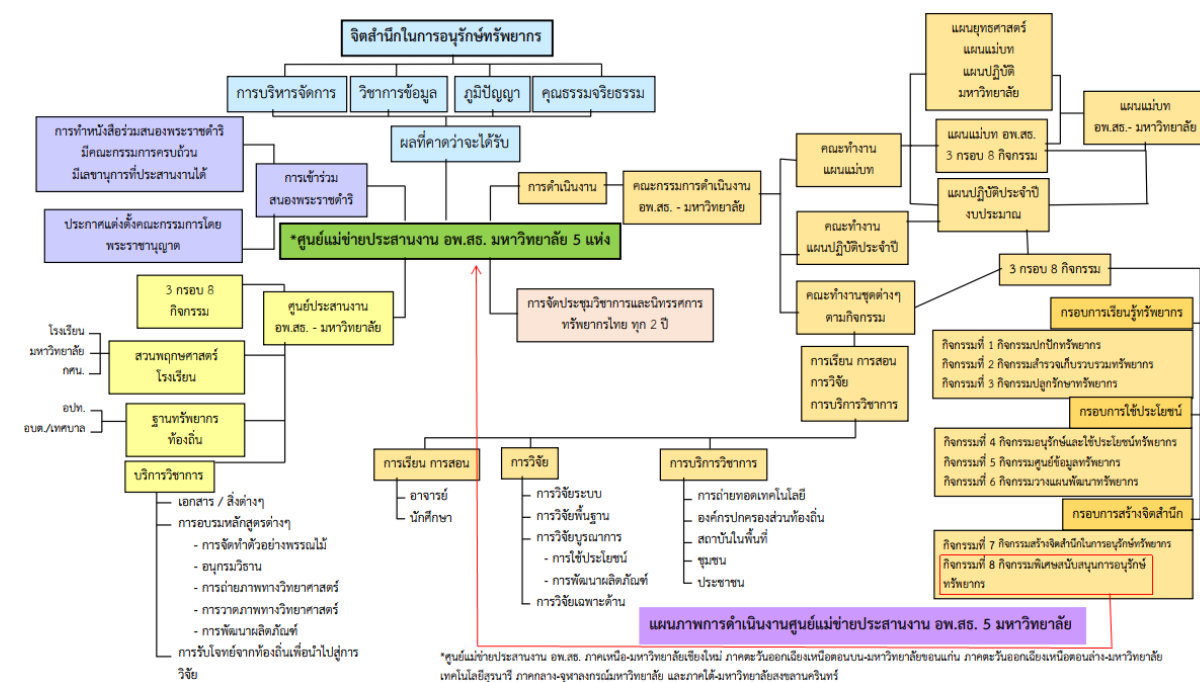
ดังนั้นจำเป็นต้องมีการประสานงานและหารือด้านนโยบายให้ทางกระทรวงมหาดไทยดำเนินการได้ และเป็นหลักของประเทศ ซึ่งมีการประชุมหารือระหว่างผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในวันที่ 2 กรกฎาคม 2561

ในการที่จะให้ประสานงานบรรลุตามเป้าหมาย จึงจำเป็นต้องเป็นนโยบายและตัวชี้วัดในการขับเคลื่อนให้จังหวัดสนับสนุน อปท. โดยมีมหาวิทยาลัยเป็นพี่เลี้ยงให้ความรู้ ซึ่งในขณะนี้เริ่มจุดเริ่มต้นที่ทาง อพ.สธ. จะทำความเข้าใจกับมหาวิทยาลัยที่จะเป็นศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับเครือข่ายข้างต้นและจำเป็นต้องเป็นนโยบายและตัวชี้วัดในการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้ตรงตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ต่อไป

ตามนโยบายจากสำนักพระราชวังที่ให้อพ.สธ. เป็นหน่วยประสานงานกลาง และลดขนาดหน่วยงานบุคลากร อพ.สธ. ได้ดำเนินการวางแผนการประสานงานกับมหาวิทยาลัยที่เป็นศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ ศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ.- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่ ประสานภาคเหนือ ศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. มหาวิทยาลัยขอนแก่น จ.ขอนแก่น ประสานภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา ประสานภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประสานภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จ.สงขลา

แผนผังการดำเนินงานประสานงานของหน่วยงานที่สนองพระราชดำริ

แผนผังการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ.มหาวิทยาลัย และแผนผังการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ศูนย์ประสานงาน อพ.สธ.มหาวิทยาลัย

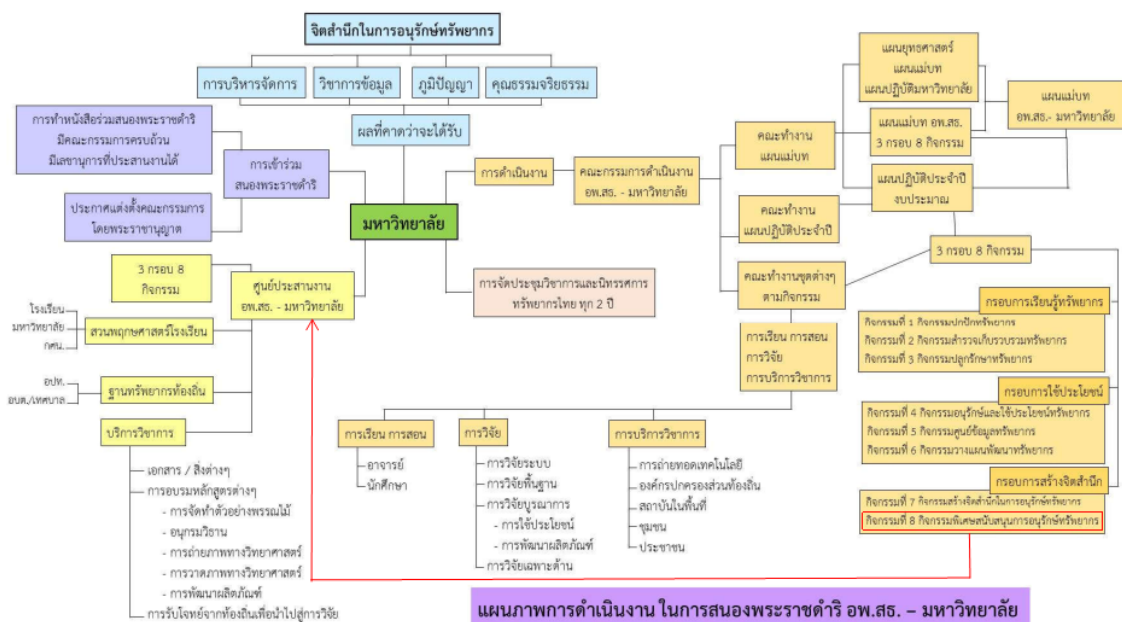

6 | หน้า

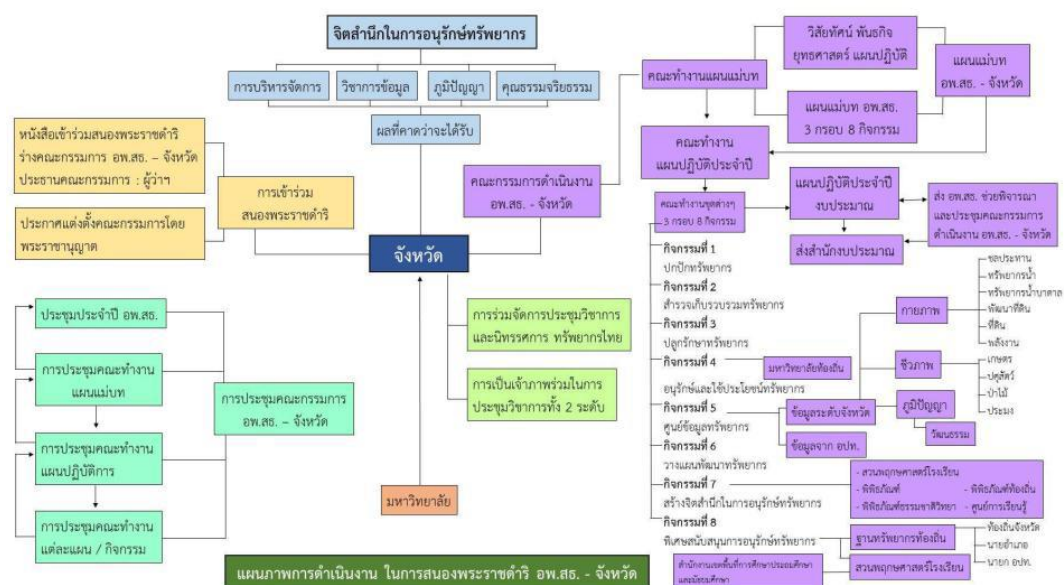
จิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

- การบริหารจัดการ
 - การทำหนังสือร่วมสนองพระราชดำริ มีคณะกรรมการครบถ้วน มีเลขานุการที่ประสานงานได้
 - ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการ โดยพระราชาชาตุภาค
 - 3 กรอบ 8 กิจกรรม
 - โรงเรียน มหาวิทยาลัย กศน.
 - สถานศึกษาหลายระดับ
 - ฐานทรัพยากรท้องถิ่น
 - บริการวิชาการ
 - เอกสาร / สิ่งต่างๆ
 - การอบรมหลักสูตรต่างๆ
 - การจัดทำค่ายเยาวชน
 - อัญมณีโบราณ
 - การถ่ายทอดทางวิทยาศาสตร์
 - การวาดภาพทางวิทยาศาสตร์
 - การพัฒนาผลิตภัณฑ์
 - การวิจัยจากท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การวิจัย
- วิชาการข้อมูล
 - ผลึกความคิดว่าจะได้รับ
 - มหาวิทยาลัย
 - การดำเนินงาน
 - คณะกรรมการดำเนินงาน อฟ.สธ. - มหาวิทยาลัย
 - คณะทำงาน แผนแม่บท
 - คณะทำงาน แผนปฏิบัติการประจำปี
 - คณะทำงานชุดต่าง ตามกิจกรรม
 - การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ
 - 3 กรอบ 8 กิจกรรม
 - กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร
 - กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมรณรงค์ให้ทรัพยากร
 - กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร
 - กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมปลูกพืชอาหารยา
 - กรอบการใช้ประโยชน์
 - กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร
 - กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร
 - กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมวางแผนพัฒนาทรัพยากร
 - กรอบการสร้างจิตสำนึก
 - กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมส่งเสริมจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร
 - กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่เกี่ยวกับทรัพยากร
 - การจัดประชุมวิชาการและนิทรรศการ ทรัพยากรไทย ทุก 2 ปี
 - ภูมิปัญญา
 - แผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท แผนปฏิบัติการมหาวิทยาลัย
 - แผนแม่บท อฟ.สธ. 3 กรอบ 8 กิจกรรม
 - แผนปฏิบัติการประจำปี สรุปประมาณ
 - คุณธรรมจริยธรรม
 - แผนปฏิบัติราชการ
 - แผนแม่บท อฟ.สธ. - มหาวิทยาลัย

แผนภาพการดำเนินงาน ในการสนองพระราชดำริ อฟ.สธ. – มหาวิทยาลัย

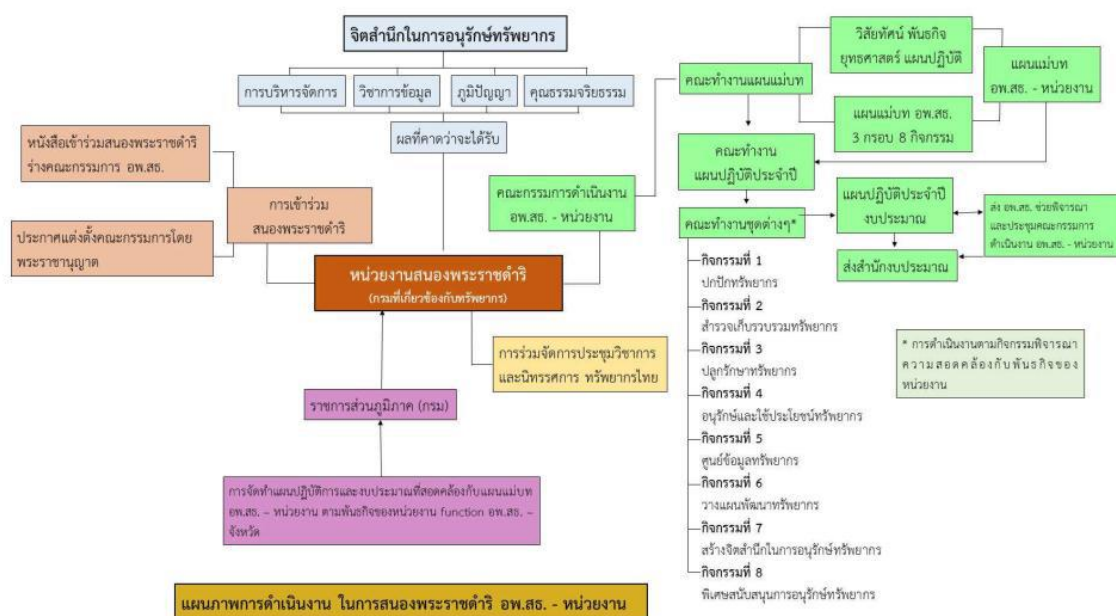

แผนผังการดำเนินงานของจังหวัด

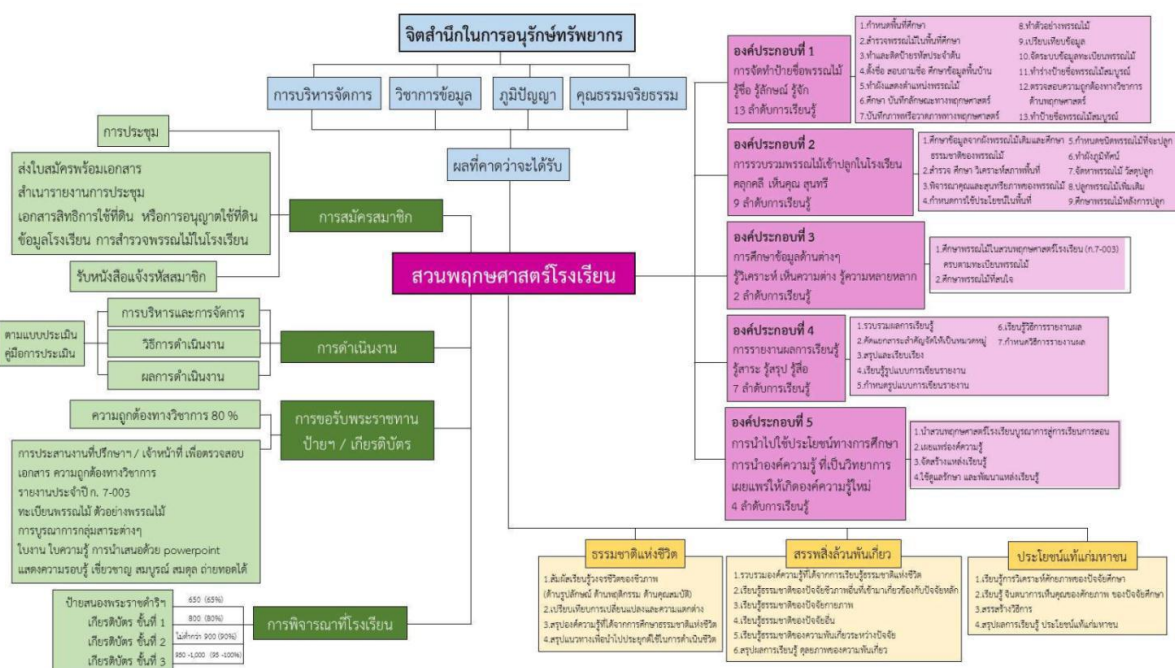
โดยที่จังหวัดทุกจังหวัดได้เข้าร่วมสนองพระราชดำริ ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ทั้ง 76 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร บนสุดของแผนผัง คือเรื่องจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร ด้านซ้ายเป็นเรื่องการบริหารจัดการ ตั้งแต่วิธีการเข้าร่วมสนองพระราชดำริ การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน การประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ.ทำงานชุดต่าง โดยในแต่ละจังหวัดมีคณะกรรมการดำเนินงานฯ ที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการต่างๆ เป็นกรรมการและมีหัวหน้าสำนักงานจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ ที่ดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยพิจารณาโครงการที่สอดคล้องกับกิจกรรมของ อพ.สธ. สามารถนำเข้าร่วมสนองพระราชดำริ จังหวัดจะมีการดำเนินงานตามกรอบการสร้างจิตสำนึก กิจกรรมหลักคือกิจกรรมที่ 8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร กรอบการใช้ประโยชน์ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร ที่จังหวัดควรมีข้อมูลจริงโดยมีคณะกรรมการ ที่จะ มีข้อมูลทรัพยากรกายภาพ โดยมีส่วนราชการภูมิภาค ที่ส่วนกลางสนองพระราชดำริ เป็นโครงสร้างข้อมูลจังหวัด ด้านทรัพยากรกายภาพ มีสำนักงานชลประทานจังหวัด ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรน้ำบาดาล พัฒนาที่ดิน ที่ดิน อุดมวิทยวิทยา ด้านทรัพยากรชีวภาพ ที่มีเกษตรจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด ข้อมูลด้าน ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม มีทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เป็นหน่วยประสานกับหน่วยงานกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ป่าไม้ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่า ก็จะเป็น แหล่งข้อมูลด้านทรัพยากรชีวภาพ พืชสัตว์ จุลินทรีย์ เห็ด ด้านทรัพยากรวัฒนธรรมภูมิปัญญา ก็มีวัฒนธรรม จังหวัด ที่มีข้อมูลด้านภูมิปัญญา พัฒนาชุมชนมีข้อมูลภูมิปัญญาของการนำไปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ซึ่งภาพ ใหญ่ของจังหวัด ส่วนข้อมูลในระดับท้องถิ่น จังหวัดก็มีนโยบายสั่งการผ่านนายอำเภอ ที่ดูแลในเรื่องท้องถิ่น ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านร่วมมือกับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการสนองพระราชดำรินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น ซึ่งจะสอดคล้องกับนโยบายและตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ให้ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล เข้าร่วมสนอง พระราชดำรินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น เมื่อตำบลเข้าร่วมสนองพระราชดำริ โรงเรียนที่อยู่ตำบลนั้นๆ ก็ต้องเข้า ร่วมสนองพระราชดำริ ในงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และเป็นกำลังสำคัญในงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

แผนผังการดำเนินงานหน่วยงานสนองพระราชดำริ

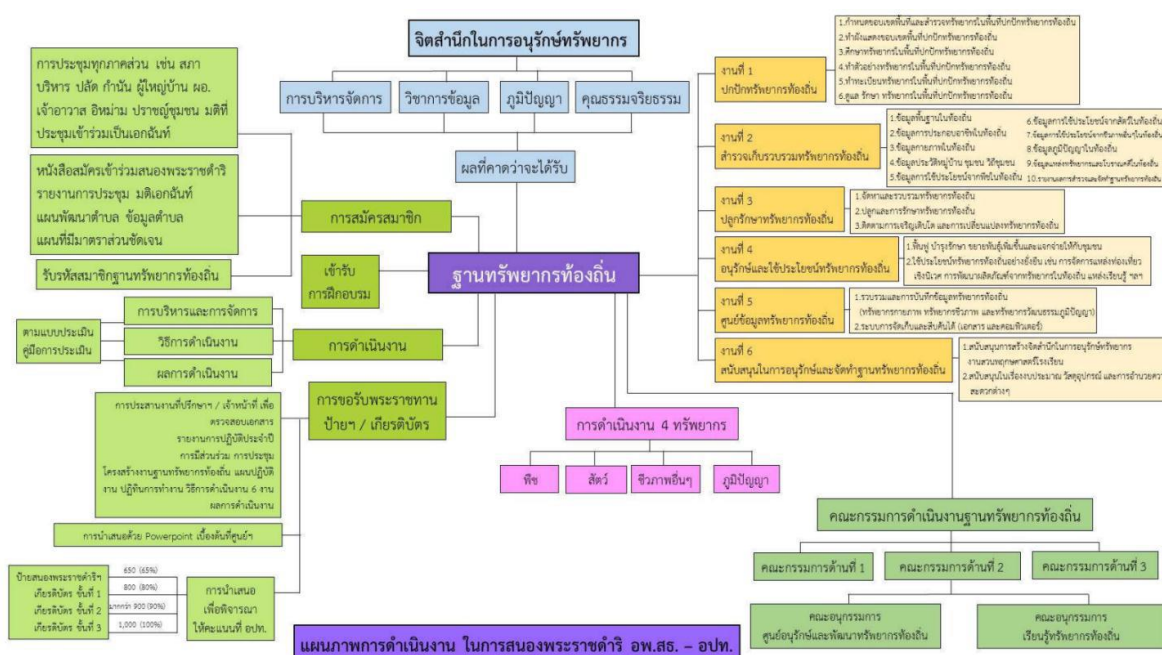
9 | หน้า

แผนผังงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

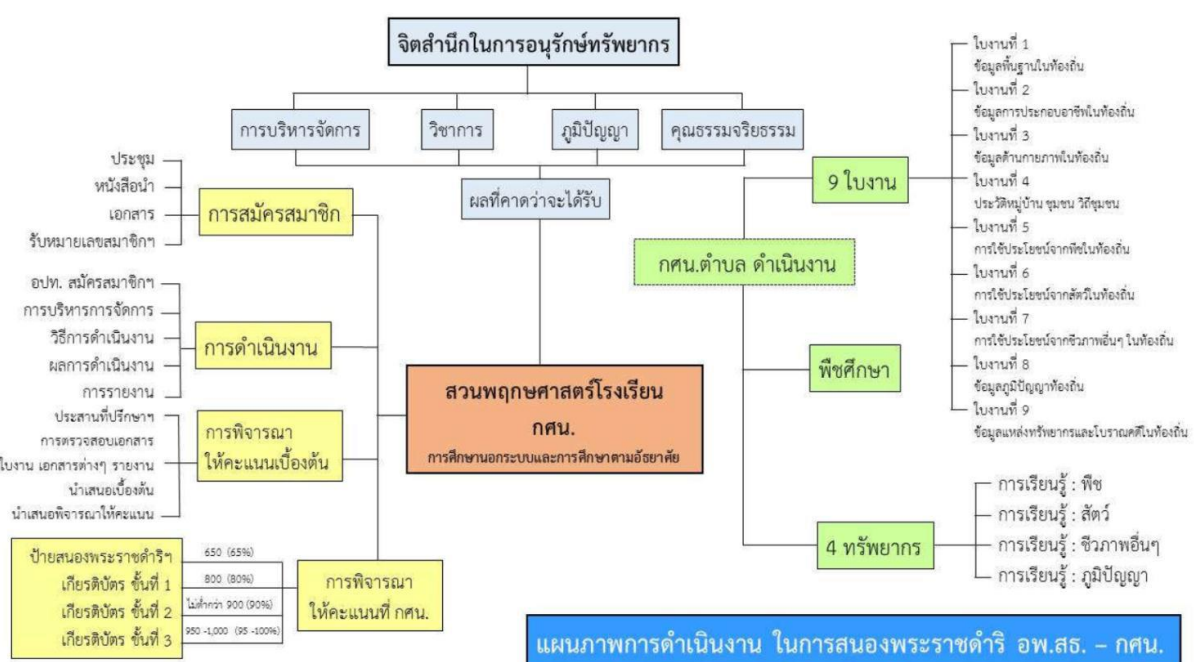
แผนผังสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเป็นภาพรวมงานการดำเนินงาน ที่ด้านซ้ายมือเป็นการบริหารจัดการ การสมัครเป็นสมาชิก การมีส่วนร่วม การดำเนินงานตามคู่มือการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน การดำเนินงานให้เป็นมาตรฐานตามเกณฑ์ เพื่อขอรับพระราชทานป้ายสนองพระราชดำริ และเกียรติบัตรขั้นที่ 1 และเกียรติบัตรขั้นที่ 2 ด้านขวามือเป็นการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ที่มี 5 องค์ประกอบ แต่ละ องค์ประกอบมีลำดับการเรียนรู้ การเรียนรู้ 3 สาระ ธรรมชาติแห่งชีวิต สรรพสิ่งล้วนพันเกี่ยว ประโยชน์แท้แก่มหาชน ก็มีลำดับการเรียนรู้ ที่มีรายละเอียดในคู่มือการดำเนินการ วิธีการให้คะแนนตนเอง

แผนผังการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

แผนผังฐานทรัพยากรท้องถิ่น เป็นภาพรวมงานการดำเนินงาน ที่ด้านซ้ายมือเป็นการบริหารจัดการ การสมัครเป็นสมาชิก การมีส่วนร่วม การดำเนินงานตามคู่มือการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น การดำเนินงานให้เป็นมาตรฐานตามเกณฑ์ เพื่อขอรับพระราชทานป้ายสนองพระราชดำริ และเกียรติบัตรขั้นที่ 1 และเกียรติบัตร ขั้นที่ 2 ด้านขวามือเป็นการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น ที่มี 6 งาน งานปกป้องทรัพยากร งานสำรวจเก็บ รวบรวมทรัพยากร งานปลูกรักษาทรัพยากร งานศูนย์ข้อมูลทรัพยากร งานสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ทรัพยากร และงานสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร มีลำดับการเรียนรู้ ระดับรับพระราชทานป้ายสนอง พระราชดำริ การเรียนรู้ 4 ทรัพยากร เพื่อขอรับพระราชทานเกียรติบัตรขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ที่มีลำดับการเรียนรู้ มีรายละเอียดในคู่มือการดำเนินการ วิธีการให้คะแนนตนเอง

แผนผังการดำเนินงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)

แผนผังการดำเนินงานของการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ท้องถิ่น เป็น ภาพรวมงานการดำเนินงาน ที่ด้านซ้ายมือเป็นการบริหารจัดการ การสมัครเป็นสมาชิก การมีส่วนร่วม การดำเนินงานตามคู่มือการดำเนินงานเริ่มศึกษาและใช้แบบบันทึกการสำรวจทรัพยากร 9 ใบงาน ของการ ดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น โดย กศน.อำเภอจะเป็นโรงเรียน กศน.ตำบล เป็นห้องเรียน ที่มีนักเรียนมาจาก หมู่บ้านต่างๆ การจัดทำทะเบียนทรัพยากร และมีพิชศึกษาในแต่ละห้องเรียน คือแต่ละตำบล มีพิชศึกษาหรือพิช สำคัญ ที่นำมาใช้ศึกษาตามกระบวนการสวพทกษศสตรโรงเรียน การดำเนินงานให้เป็นมาตรฐานตามเกณฑ์ เพื่อขอรับพระราชทานป้ายสนองพระราชดำริ และเกียรติบัตรขั้นที่ 1 และเกียรติบัตรขั้นที่ 2 ทรัพยากร เพื่อ ขอรับพระราชทานเกียรติบัตรขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ที่มีลำดับการเรียนรู้ มีรายละเอียดในคู่มือการดำเนินการ วิธีการให้คะแนนตนเอง

จากแผนผังข้างต้น จะทำให้หน่วยงานสนองพระราชดำริต่างๆ มหาวิทยาลัย จังหวัด โรงเรียนสมาชิก สอนพหุศาสตรโรงเรียน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จะเห็นภาพว่าอยู่ตรงไหน ทำอะไร และเชื่อมต่อประสาน กับใคร จะนำไปสู่ความสำเร็จในการสนองพระราชดำริ ในการพัฒนาบุคลากร เพื่อไปอนุรักษ์พัฒนาทรัพยากรให้ เกิดประโยชน์กับมหาชนชาวไทย มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร เห็นคุณค่า อนุรักษ์พัฒนา และการใช้ ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน จากการรักทรัพยากร คือการรักษาดีรักษาแผ่นดิน การรักษาฐานทรัพยากรนำไปสู่ เศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนของประเทศ ที่จะส่งต่อทรัพยากรให้เป็นมรดกและลูกหลาน ใช้ในการพัฒนาประเทศต่อไป

การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยตามแผนปฏิบัติ งบประมาณปี 2564

ดำเนินงานตามงบประมาณที่ได้รับ จากสำนักงานงบประมาณ ในการสนองพระราชดำริ การเรียน การสอน การวิจัย การบริการวิชาการ หรือได้รับจากแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัย เป็นงานที่สอดคล้องกับ อพ.สธ.

วางกรอบการดำเนินงาน ที่เข้าใจ เข้าถึง นโยบายการทำแผนแม่บท 5 ปีที่เจ็ด ของ อพ.สธ. ที่มหาวิทยาลัยสนองพระราชดำริ เมื่อเข้าใจ เข้าถึง ก็สามารถวางกรอบแผนปฏิบัติการ

ทรัพยากรไทย หวนดูทรัพย์สิ่งสินตน คือ การสำรวจตนเองซึ่งตรงกับนโยบายกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่มหาวิทยาลัยจะต้องมีข้อมูลสารสนเทศของมหาวิทยาลัย

ทรัพยากรกายภาพ ได้แก่ ที่ดิน อาคารสถานที่ เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ที่ท่านอธิการบดีต้องมียุทธศาสตร์ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลที่มีอยู่ในกองแผนงาน ที่ดิน อาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ เครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องมืออุปกรณ์ วิทยาศาสตร์ ยานพาหนะ ซึ่งจะต้องลงรายละเอียดไปถึงระดับภาควิชา ที่จะต้องมีรายละเอียดบัญชีทรัพย์สิน ต่างๆ จะเห็นว่าท่านอธิการบดี คณบดี หัวหน้าภาควิชา จนถึงอาจารย์นักวิจัย ดูแลทรัพย์สินสมบัติชาติมหาศาล และสามารถทราบว่ามียะไรบ้าง อยู่ที่ไหน จำนวนเท่าไร ในมหาวิทยาลัย ซึ่งควรเป็นเรื่องปกติที่ผู้บริหารในแต่ละ ระดับต้องทราบ ความรับผิดชอบ นำไปสู่การวางแผนพัฒนา

ทรัพยากรชีวภาพ ได้แก่ บุคลากร นักวิจัย ในระดับต่างๆ ตั้งแต่ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ นักวิจัย ที่ต้องทราบว่าแต่ละท่านมีคุณวุฒิด้านใด จบการศึกษาในสาขาวิชาอะไร ทำงานวิจัยด้านใด ความเชี่ยวชาญ ความสนใจ ความถนัด ซึ่งการทำงานใดก็ ต้องวางแผนให้ถูก เพื่องานสำเร็จ ตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ ก็เป็นเรื่องที่ผู้บริหารแต่ละระดับก็ต้องทราบ นักศึกษาระดับปริญญาเอก ปริญญาโท ปริญญาตรี ที่จะเป็นกำลังช่วยในการวิจัย การบริการวิชาการ การฝึกประสบการณ์ การพัฒนาบุคลากรของ มหาวิทยาลัย

ทรัพยากรชีวภาพ พืช สัตว์ จุลินทรีย์ เห็ด ฯลฯ ที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัย มีสถานะอย่างไร มีการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับชีวภาพนั้นๆ อะไรบ้าง เป็นการให้เกียรติคนรุ่นเก่า และที่จะในการใช้พัฒนาอะไรต่อไป

ทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ได้แก่ วิถีของมหาวิทยาลัย วัฒนธรรมองค์กร ภูมิปัญญาที่ถ่ายทอด งานวิจัย วิทยานิพนธ์ต่างๆ ที่ต้องมีการจัดระบบฐานข้อมูล มีอะไรอยู่บ้าง วิเคราะห์นำไปพัฒนาต่อยอด

จากการที่มีทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ วัฒนธรรมและภูมิปัญญา วิทยานิพนธ์ งานวิจัยต่างๆ ก็จะนำไปสู่การวางแผนพัฒนา

การสนองพระราชดำริ หากเข้าใจ เข้าถึงว่าสนองพระราชดำริ อพ.สธ. นั้น **สนองพระราชดำริอะไร** คือการสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่มีสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นองค์ประธาน ทรงสืบทอดงานอนุรักษ์ทรัพยากรของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการรักษาฐานทรัพยากรของประเทศ นำไปสู่เศรษฐกิจพอเพียง คือการพึ่งตนเองได้ ที่นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน **การสนองสนองพระราชดำริอย่างไร** สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า ทรงมีพระราชโอรสให้งาน อพ.สธ. เป็นงานปกติ หน่วยงานที่สนองพระราชดำริ ทำอะไรอยู่ มีบทบาท หน้าที่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ สามารถนำงานนั้นมาสนองพระราชดำริ สำหรับมหาวิทยาลัย การเรียน การสอน การวิจัย การบริการวิชาการ เป็นงานที่สนองพระราชดำริ เมื่อเข้าใจ เข้าถึง ก็จะสามารถนำงานที่สนองพระราชดำริไปพัฒนาเป็นผลประโยชน์แท้ คือได้ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม ดังที่ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรฯ ทรงมีพระราชดำรัส ว่า *ประโยชน์แท้มีสองอย่างคือประโยชน์ส่วนตนที่ทุกมีสิทธิแสวงหาและได้รับ แต่ต้องสุจริตเป็นธรรมกับประโยชน์ส่วนรวมเป็นประโยชน์ส่วนใหญ่ ที่ทุกคนมีส่วนร่วมอยู่ การทำงานต้องได้ประโยชน์แท้ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม ประโยชน์นั้นจึงจะมั่นคงถาวร เป็นผลดีแก่ชาติบ้านเมืองอย่างแท้จริง*

เรื่อง**ทรัพยากรไทยหวนดูทรัพยากรสิ่งสินตน**นั้น ได้กล่าวมาตั้งแต่ก่อนปี 2558 ที่จะจัดงานประชุมวิชาการ และเป็นปีที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงมีพระชนมายุ 60 พรรษา ต้องการให้หน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ มีฐานข้อมูลจริง ไม่ใช่จินตนาการ ข้อมูลที่จะใช้ในการวางแผนพัฒนา พัฒนาการเรียน การสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาเพิ่ม คุณวุฒิอาจารย์ ให้ความรู้ประสบการณ์นิสิต นักศึกษา ที่จะจบเป็นบัณฑิตออกไปพัฒนาสังคม ประเทศชาติ พัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัย การสนองพระราชดำรินั้นไม่ใช่ว่าได้อะไร แต่ถ้าวิเคราะห์ให้ดีแล้ว การสนองพระราชดำริเป็นประโยชน์กับตนเอง มหาวิทยาลัย สังคม ประเทศชาติ ตามเป้าหมาย อพ.สธ. คือ พัฒนาบุคลากร เพื่อไปอนุรักษ์พัฒนาทรัพยากร ให้เกิดประโยชน์กับมหาชนชาวไทย โดยวัตถุประสงค์ เข้าใจ เห็นความสำคัญของพันธุกรรมพืชหรือทรัพยากร ให้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ จนเกิดประโยชน์กับมหาชนชาวไทย และมีระบบข้อมูลที่สื่อถึงกันทั่วประเทศ ที่เป็นเป้าหมายหลักในการดำเนินการสนองพระราชดำริในระยะ 5 ปีที่เจ็ดตามแผนแม่บท อพ.สธ.

ทรัพยากรไทย ศักยภาพมากล้นมิให้เห็น จากที่มีประสบการณ์ที่ไปเห็นว่า บัวยเพียงพืชเดียว สามารถพัฒนาเป็นถึง 116 ผลิตภัณฑ์ อพ.สธ.ได้ทำตัวอย่างการดำเนินงานพืชอนุรักษ์ 8 พืช ได้แก่ ทุเรียน สัก มะเกี้ยง มะกิ้ง ดินฮังดอย น้อยหน่าเครือ ชาเมี่ยง กล้วยไม้ ซึ่งได้ทูลเกล้าถวายแนวทาง ในวันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าฯ กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2 เมษายน 2558 และมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ขอพระราชทาน ต้นยางนาเป็นพืชอนุรักษ์ที่ 9 และมีผักอีหนู เห็ด เป็นชีวภาพที่อยู่ในการวางแผนวิจัยและพัฒนา หากมหาวิทยาลัยเข้าใจ เลือกพืชหรือชีวภาพที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ จากข้อมูลที่มีไม่ว่าเรื่องบุคลากร งานวิจัยที่ผ่านมา มาทดลองทำร่วมกันเพื่อพัฒนาต่อยอด อพ.สธ.มีมหาวิทยาลัยที่สนองพระราชดำริ 70 มหาวิทยาลัย จะได้ 70 ศักยภาพ ถ้าทำชีวภาพละ 10 ผลิตภัณฑ์ จะได้ 700 ศักยภาพ แต่ละ

ผลิตภัณฑ์ยังต้องพัฒนาต่อไป ประเทศไทยมี 7,255 ตำบล ถ้าเพียง 3,000 ตำบลที่มีโจทย์ ที่ต้องพัฒนาชีวภาพ ในตำบล เรามีงานวิจัยอีกมหาศาลที่สามารถนำไปพัฒนาท้องถิ่น ชุมชน ประเทศ

ทรัพยากรไทย ชาวบ้านไทยได้ประโยชน์ จากการที่มหาวิทยาลัยนำแนวทาง อพ.สธ.ไปดำเนินการ จะเห็นประโยชน์ที่จะเกิดกับท้องถิ่น ชุมชน ครอบครัว เป็นศักยภาพของมหาวิทยาลัย ที่ได้ดำเนินการตามบทบาท วิชาชีพ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ของมหาวิทยาลัย

ทรัพยากรไทย ประโยชน์แท้แก่มหาชน จากการดำเนินงานอย่างเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และจะย้อนกลับ ในการหวนดูทรัพย์สินสิ่งสินตน ศักยภาพมากล้นมีให้เห็น ชาวบ้านไทยได้ประโยชน์ ประโยชน์แท้แก่มหาชน เมื่อทำงานกันด้วยความชำนาญ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ก็เกิด ประโยชน์กับมหาชน ประเทศชาติ ในความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามนโยบายประเทศไทย 4.0

มั่นคง คือความมั่นคงทางทรัพยากร ต้องรู้ชนิด จำนวน ที่จะอนุรักษ์อะไร และอนุรักษ์อย่างไร

มั่งคั่ง จากทรัพยากรที่มีและมีภูมิปัญญากำกับ ในการใช้ประโยชน์ ทำมาศึกษา วิจัย พัฒนาต่อยอดเป็น ผลิตภัณฑ์ เพิ่มมูลค่า เกิดรายได้ เป็นความมั่งคั่ง

ยั่งยืน ต้องมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร รู้จักการใช้ประโยชน์ การใช้อย่างยั่งยืน ต้องรู้ชนิดจำนวน ถึงจะบริหารจัดการ เป็นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยความพอประมาณ เป็นเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน ที่ต้องใช้เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม ที่นำไปสู่เศรษฐกิจสังคมสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมที่สมดุล พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลง ทรัพยากรนั้นต้องปลูกได้ ขยายได้ มิใช่นำออกมาจากป่าอย่างเดียว ซึ่งไม่มีการทดแทน ก็จะหมด อีกทั้งนโยบายต่างก็ต้องยั่งยืนต่อเนื่อง จึงจะเป็นความยั่งยืน

มหาวิทยาลัย ต้องมีศูนย์ประสานงาน อพ.สธ.-มหาวิทยาลัย ซึ่งรายละเอียดมีอยู่ในหนังสือจากยอดเขา ถึงใต้ทะเล 8 ในเรื่อง แผนผังการประสานงาน ใคร ทำอะไร เชื่อมต่อกับใคร ที่เห็นภาพรวมการทำงานเป็น เครือข่าย อพ.สธ. บทบาทของศูนย์ประสานงาน อพ.สธ.-มหาวิทยาลัย

เมื่อเข้าใจ เข้าถึง กรอบแนวทางการดำเนินงาน ก็จัดทำแผนปฏิบัติประจำปี นำโครงการที่มีอยู่ปรับมา เข้ากรอบหรือจัดทำแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่เจ็ด แผนปฏิบัติประจำปี ต่อไป

ขอได้โปรดอ่าน วิเคราะห์ ทำความเข้าใจในบทความนี้

สรุปข้อเสนอโครงการ อพ.สธ. - มจ. ประจำปีงบประมาณ
2565

ตารางสรุปข้อเสนอโครงการ อพ.สร. - มจ. ประจำปีงบประมาณ 2565

ที่	กิจกรรมที่	ชื่อโครงการ	ผู้รับผิดชอบ	พื้นที่	งบประมาณที่เสนอ
1	F1A1	สวนรุกขชาติเสม็ดแดงในเขตป่าชายหาดชุมพรเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	ดร.จิระศักดิ์ วิชาสวัสดิ์	แม่โจ้-ชุมพร	100,000
2	F1A2	โครงการศึกษาความหลากหลายไม้น้ำในต้นรอบคูเมืองแพร่กับการสื่อความหมายไม้น้ำในเมืองสู่นานาชาติเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว	ผศ.ดร. ชนากร ลัทธิดีระสุวรรณ	แม่โจ้-แพร่	435,920
3	F1A2	เก็บรวบรวมพืชสมุนไพรท้องถิ่นในรูปเมล็ด ผล กิ่ง หัว รากเพื่อนำมาเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อไว้ศึกษาเพื่อเพิ่มมูลค่าเป็นผลผลิตที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน	ณิชาพล บัวทอง	แม่โจ้-ชุมพร	150,000
4	F1A2	การสำรวจและอนุรักษ์สายพันธุ์ทุเรียนภาคใต้	อ.ดร.สุทธิรักษ์ ผลเจริญ	แม่โจ้-ชุมพร	200,000
5	F1A2	การศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของพันธุ์มะนาวพื้นเมือง	จันทร์เพ็ญ สาระ	สำนักวิจัยฯ	200,000
6	F1A2	ศูนย์รวบรวมอนุรักษ์เรียนรู้ภูมิปัญญาพืชสมุนไพรพื้นบ้านแม่โจ้ และการวิจัยแนวทางการอนุรักษ์และขยายพันธุ์พืชสมุนไพรหายากของล้านนา	ผศ.ดร.เยาวนิตย์ ธาราฉาย	คณะสถาปัตย์ฯ	328,000
7	F1A2	การสำรวจและจัดจำแนกกล้วยไม้พันธุ์ไทยแท้พระราชทาน	อ.วินัย แสงแก้ว	คณะผลิตฯ	344,000
8	F1A2	ศึกษาและสำรวจชนิดกล้วยไม้ภายในมหาวิทยาลัยแม่โจ้เพื่อการอนุรักษ์	นางสาวจิระนันท์ ตาคำ	คณะผลิตฯ	100,000
9	F1A2	โครงการสำรวจชนิดของกล้วยไม้ท้องถิ่นที่เจริญเติบโตได้ดีในการปลูกเลี้ยงแบบครัวเรือนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่	อ.ดร.ปรมินทร์ นาระทะ	คณะผลิตฯ	265,000
10	F1A2	โครงการสำรวจพืชอาหารพื้นบ้านและพืชอาหารสมุนไพรในครัวเรือน พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูนและแม่ฮ่องสอน	ผศ. ดร.ผานิตย์ นาขยัน	คณะผลิตฯ	250,000
11	F1A3	พันธุ์พืชและอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช-ผัก-สมุนไพร ถิ่นแพร่ (@ห้อม ยา ผ้า อาหาร)	ดร.ปณิธิ บุญสา	แม่โจ้-แพร่	200,000
12	F1A3	การเลี้ยงแพะพันธุ์แบล็คเบงกอลด้วยพืชสมุนไพรและวัสดุเหลือใช้ทางด้านการเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและการเพิ่มมูลค่าสมุนไพร	อ.วีรภรณ์ โตศรี	แม่โจ้-ชุมพร	200,000
13	F1A3	พืชรากพันธุ์ "ต้นจาก" ผลิตภัณฑ์จากต้นจากและการสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน	อ.ประสาทร กอวยชัย	แม่โจ้-ชุมพร	271,300
14	F1A3	การอนุรักษ์พันธุ์กรรม และรวบรวมสายพันธุ์ไม้ในพื้นที่ภาคใต้	อ.ดร.มัลลิกา จินดาสิงห์	แม่โจ้-ชุมพร	200,000

ที่	กิจกรรมที่	ชื่อโครงการ	ผู้รับผิดชอบ	พื้นที่	งบประมาณที่เสนอ
15	F1A3	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมไม้อย่างบูรณาการ	ว่าที่ร้อยตรีขจรักษ์ พุฒนิลศิลป์	แม่โจ้-ชุมพร	776,000
16	F1A3	การรวบรวมและอนุรักษ์ผักพื้นบ้าน (ผักกับลาบภาคเหนือ)	วัชรินทร์ จันทวรรณ	สำนักวิจัยฯ	150,000
17	F1A3	การรวบรวมสายพันธุ์พืชพื้นเมืองในจังหวัดเชียงใหม่	อ.สุเทพ วัชรเวชศฤงคาร	คณะผลิตฯ	200,000
18	F1A3	โครงการศึกษาลักษณะทางพันธุกรรมและลักษณะทางกายภาพของแตงไทยพันธุ์พื้นเมืองในจังหวัดลำปางและจังหวัดแพร่	อ.แสงเดือน อินชนบท	คณะผลิตฯ	200,000
19	F1A3	ปลูกรักษาและศึกษาการเจริญเติบโตกล้วยไม้พันธุ์ไทยแท้พระราชทาน	อ.วินัย แสงแก้ว	คณะผลิตฯ	240,000
20	F1A3	การรวบรวมกล้วยไม้ดินหายากและใกล้สูญพันธุ์เพื่อการอนุรักษ์และการนำไปใช้ประโยชน์	อ.ดร.จุฑามาศ พิลาดิ	คณะผลิตฯ	350,000
21	F2A4	การอนุรักษ์พันธุ์และการใช้ประโยชน์จากพืชมะเขือ และพืชอนุรักษ์อื่นๆ ภายใต้ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ) พื้นที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ	นายกิตติพงษ์ วุฒินาณ	แม่โจ้-แพร่	200,000
22	F2A4	โครงการสร้างต้นแบบธุรกิจการแปรรูปผลิตภัณฑ์มะเขือ	ผศ.ดร.อิศรา วัฒนนาเกษม	แม่โจ้-แพร่	200,000
23	F2A4	การอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและการใช้ประโยชน์จากต้นหมี่ ในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านแม่ทราย อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่	ผศ.ดร.กฤษดา พงษ์การณียาส	แม่โจ้-แพร่	260,000
24	F2A4	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมและศึกษาสมรรถภาพการผลิตโกโก้พื้นเมืองของชนเผ่าในจังหวัดน่าน	ผศ.ดร.วรศิลป์ มาลัยทอง	แม่โจ้-แพร่	215,000
25	F2A4	โครงการส่งเสริมและยกระดับการผลิตพืชสมุนไพรไทยที่เสี่ยงสูญพันธุ์ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 2	นายอนุกุล จันทรแก้ว	แม่โจ้-แพร่	8,000,000
26	F2A4	การใช้ประโยชน์จากเปลือกกล้วยหอมที่เหลือทิ้งจากกระบวนการผลิต/แปรรูปผลิตภัณฑ์ เพื่อผลิตเป็นสารเสริมในอาหารสัตว์น้ำ	ผศ.ดร. กมลวรรณ ศุภวิญญู	แม่โจ้-ชุมพร	119,000
27	F2A4	การพัฒนาผลิตภัณฑ์พืชและสมุนไพรโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในการแปรรูปจากพื้นที่บริเวณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพรเพื่อเพิ่มมูลค่า	อ.นาตาลี อาร์ ใจเย็น	แม่โจ้-ชุมพร	730,500
28	F2A4	ชันโรงและผลิตภัณฑ์จากชันโรง	อ.ปิยนุช จันทรมพร	แม่โจ้-ชุมพร	264,500

ที่	กิจกรรมที่	ชื่อโครงการ	ผู้รับผิดชอบ	พื้นที่	งบประมาณที่เสนอ
29	F2A4	การผลิตสมุนไพรจากผงเปลือกมังคุดร่วมกับเคี่ยมและน้ำผึ้งชันโรงและออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อการตลาด	อ.วิชชุดา เอื้ออารี	แม่โจ้-ชุมพร	150,000
30	F2A4	การพัฒนาาลูกกล้วยไม้ เพื่อผลิตภัณฑอาหารในการสร้างมูลค่าเชิงพาณิชย์	อ.ชมัยพร นิธิกาจณ์พานิช	คณะวิทยาฯ	270,000
31	F2A4	การใช้ประโยชน์จากพืชท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างยั่งยืน	อดิศักดิ์ การพึ่งตน	สำนักวิจัยฯ	200,000
32	F2A4	การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์กล้วยไม้	อ.ดร.ทิพย์สุตา ตั้งตระกูล	คณะวิทยาฯ	750,000
33	F2A4	รวบรวมและขยายพันธุ์กล้วยไม้กลุ่ม Jewel orchid เพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์	นางสาววัชรภรณ์ สุขชี	คณะผลิตฯ	200,000
34	F2A4	การศึกษาและรวบรวมการใช้พันธุ์ไม้ ประดับลายหม้อบุรณชฎะในศิลปกรรมล้านนา	อ.ธำปกรณ เครือระยา	คณะสถาปัตย์ฯ	339,000
35	F2A5	ฐานเรียนรู้สวนสมุนไพรชีวกะโกมารภักจัมมหาวิทยาลัยแม่โจ้	อ.วินัย แสงแก้ว	คณะผลิตฯ	230,000
36	F2A5	ศูนย์ปฏิบัติการธนาคารเมล็ดพันธุ์พืช อพ.สธ. มหาวิทยาลัยแม่โจ้	อ.วินัย แสงแก้ว	คณะผลิตฯ	494,400
37	F3A7	สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มหาวิทยาลัยแม่โจ้	อ.ดร.ทิพย์สุตา ตั้งตระกูล	คณะวิทยาฯ	150,000
38	F3A7	การสร้างความตระหนักเพื่อการวางแผนการจัดการมลพิษสิ่งแวดล้อมฝอยในชุมชน	ผศ.ดร.ปฎิภาณ สุทธิกุลบุตร	คณะผลิตฯ	380,300
39	F3A8	ศูนย์ประสานงานโครงการ อพ.สธ.-มจ. และแผนงานพิเศษด้านการบริหารจัดการ เพื่อสนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ มหาวิทยาลัยแม่โจ้	ผอ.ศูนย์ประสานงาน อพ.สธ-มจ.	สำนักวิจัยฯ	1,150,000
รวมงบประมาณ					19,462,920

สรุปแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2565 ภายใต้กรอบการดำเนินงาน 3 กรอบ 8 กิจกรรม ของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

A1: กิจกรรมปกป้องทรัพยากร

1. สวนรุกขชาติเสด็จมณฑลในเขตป่าชายหาดชุมพรเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

A2: กิจกรรมสำรวจและรวบรวมทรัพยากร

1. โครงการศึกษาความหลากหลายไม้น้ำในต้นรอบคูเมืองแพร์กับการสื่อความหมายไม้นามเมืองสู่นานาชาติเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
2. โครงการเก็บรวบรวมพืชสมุนไพรท้องถิ่นในรูปแบบสื่อ ผัก กิ่ง หัว รากเพื่อนำมาเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อไว้ศึกษาเพื่อเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน
3. โครงการสำรวจและอนุรักษ์สายพันธุ์พืชถิ่นเดียวภาคใต้
4. โครงการศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของพันธุ์มะนาวพื้นเมือง
5. ศูนย์รวบรวมอนุรักษ์เรียนรู้ภูมิปัญญาพืชสมุนไพรพื้นบ้านแม่โจ้ และการวิจัยแนวทางการอนุรักษ์และขยายพันธุ์พืชสมุนไพรหายากของล้านนา
6. โครงการสำรวจและจัดจำแนกกล้วยไม้พันธุ์ไทยแท้พระราชทาน
7. โครงการศึกษาและสำรวจชนิดกล้วยไม้ภายในมหาวิทยาลัยแม่โจ้เพื่อการอนุรักษ์
8. โครงการสำรวจพืชอาหารพื้นบ้านและพืชอาหารสมุนไพรในครัวเรือนพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูนและแม่ฮ่องสอน
9. โครงการสำรวจชนิดของกล้วยไม้ท้องถิ่นที่เจริญเติบโตได้ดีในการปลูกเลี้ยงแบบครัวเรือนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

A3: กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

1. โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์พันธุกรรมพืช-ผัก-สมุนไพร ถิ่นแพร์ (๑หอม ยา ผ้า อาหาร)
2. โครงการเลี้ยงแพะพันธุ์แบล็คเบงกอลด้วยพืชสมุนไพรและวัสดุเหลือใช้ทางด้านการเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและการเพิ่มมูลค่าสมุนไพร
3. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรม และรวบรวมสายพันธุ์ขมิ้นในพื้นที่ภาคใต้
4. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมฝัอย่างบูรณาการ
5. โครงการรวบรวมและอนุรักษ์ผักพื้นบ้าน (ผักกับลาบภาคเหนือ)
6. โครงการรวบรวมสายพันธุ์พริกพื้นเมืองในจังหวัดเชียงใหม่
7. โครงการศึกษาลักษณะทางพันธุกรรมและลักษณะทางกายภาพของแดงไทยพันธุ์พื้นเมืองในจังหวัดลำปางและจังหวัดแพร่
8. พิพิธภัณฑสถาน "ต้นจาก" ผลิตภัณฑ์จากต้นจากและการสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน
9. โครงการรวบรวมกล้วยไม้ดินหายากและใกล้สูญพันธุ์เพื่อการอนุรักษ์และการนำไปใช้ประโยชน์
10. โครงการปลูกรักษาและศึกษาการเจริญเติบโตกล้วยไม้พันธุ์ไทยแท้พระราชทาน

A4: กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร

1. การอนุรักษ์พันธุ์และการใช้ประโยชน์จากพืชทะเลทราย และพืชอนุรักษ์อื่นๆ ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) พื้นที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ
2. โครงการสร้างต้นแบบธุรกิจการแปรรูปผลิตภัณฑ์มะเขือ
3. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและการใช้ประโยชน์จากต้นหมี่ ในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านแม่ทราย อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่
4. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมและศึกษาสมรรถภาพการผลิตโกโก้พื้นเมืองของชนเผ่าในจังหวัดน่าน
5. โครงการส่งเสริมและยกระดับการผลิตพืชสมุนไพรที่เสี่ยงสูญพันธุ์ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 2
6. โครงการใช้ประโยชน์จากเปลือกกล้วยหอมที่เหลือทิ้งจากกระบวนการผลิต/แปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อผลิตเป็นสารเสริมในอาหารสัตว์น้ำ
7. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์พืชและสมุนไพรโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในการแปรรูปจากพื้นที่บริเวณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพรเพื่อเพิ่มมูลค่า
8. โครงการขึ้นโรงและผลิตก้อนจากชันโรง
9. โครงการผลิตสมุนไพรจากผงเปลือกมังคุดร่วมด้วยเคี่ยมและน้ำผึ้งชันโรงและออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อการตลาด
10. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์กล้วยไม้ เพื่อผลิตก้อนอาหารในการสร้างมูลค่าเชิงพาณิชย์
11. โครงการใช้ประโยชน์จากพืชท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างยั่งยืน
12. โครงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์กล้วยไม้
13. โครงการรวบรวมและขยายพันธุ์กล้วยไม้กลุ่ม Jewel orchid เพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์
14. โครงการศึกษาและรวบรวมการใช้พันธุ์ไม้ ประดับลายหม้อบรูณพะเยาในศิลปกรรมล้านนา

A5: ศูนย์ข้อมูลทรัพยากร

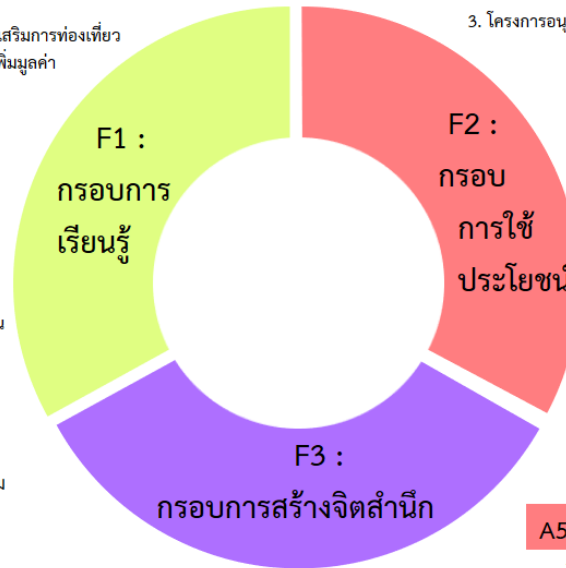
1. ฐานเรียนรู้สวนสมุนไพรเชิงนิเวศภูมิทัศน์มหาวิทยาลัยแม่โจ้
2. ศูนย์ปฏิบัติการธนาคารเมล็ดพันธุ์พืช อพ.สธ. มหาวิทยาลัยแม่โจ้

A7: กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

1. สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มหาวิทยาลัยแม่โจ้
2. การสร้างความตระหนักเพื่อการวางแผนการจัดการมรดกพืชสิ่งแวดล้อมชุมชน

A8: กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

1. ศูนย์ประสานงานโครงการ อพ.สธ.-มจ. และแผนงานพิเศษด้านการบริหารจัดการ เพื่อสนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

F: Frame กรอบการดำเนินงานประกอบด้วย F1 กรอบการเรียนรู้ F2 กรอบการใช้ประโยชน์ F3 กรอบการสร้างจิตสำนึก

A: Activity กิจกรรมประกอบด้วย A1 กิจกรรมปกป้องทรัพยากร A2 กิจกรรมสำรวจและรวบรวมทรัพยากร A3 กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร A4 กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร

A5 กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร A6 กิจกรรมวางแผนพัฒนาทรัพยากร A7 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร A8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

สรุปกรอบแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่หก
(1 ตุลาคม 2559 – 30 กันยายน 2564)
ภายใต้กรอบการดำเนินงาน 3 กรอบ 8 กิจกรรม
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สรุปแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2560 ภายใต้กรอบการดำเนินงาน 3 กรอบ 8 กิจกรรม ของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

A1: กิจกรรมปกป้องทรัพยากร

1. โครงการ การศึกษาภูมิปัญญาเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรป่าไม้ กรณีศึกษาป่าสะตือ หมู่บ้านตุ่งลอย ตำบลอมก๋อย อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่

A2: กิจกรรมสำรวจและรวบรวมทรัพยากร

1. การศึกษาภูมิปัญญาเกี่ยวกับการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์พืช
2. โครงการสำรวจและจัดสร้างแหล่งเก็บรวบรวมพันธุกรรมจุลินทรีย์ในพื้นที่ป่าชายหาด จังหวัดชุมพร
3. โครงการการจัดการสภาพแวดล้อมชุมชนบนพื้นที่สูง กรณีห้วยมุลฝอยของพื้นที่ตอนบนลุ่มน้ำแม่ต๋อม อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่
4. โครงการการจัดการสภาพแวดล้อมชุมชนบนพื้นที่สูง การสำรวจพฤกษศาสตร์พื้นบ้านของชาวกะเหรี่ยงและการอนุรักษ์พืชอาหารท้องถิ่นเพื่อความมั่นคงทางอาหาร

A3: กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

1. โครงการ เพาะขยายพันธุ์ผักพุ่ม
2. ศูนย์รวบรวม อนุรักษ์ เรียนรู้ภูมิปัญญาพืชสมุนไพร
3. โครงการเพาะขยายพันธุ์จุลินทรีย์ป่าชายหาดที่มีประโยชน์ จ.ชุมพร
4. โครงการเก็บรวบรวมพืชสมุนไพรท้องถิ่นในรูปแบบเมล็ด ผล กิ่ง หัว รากเพื่อนำมาเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อไว้ศึกษา
5. โครงการ การอนุรักษ์พืชอาหารพื้นถิ่น เพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร ลุ่มน้ำแม่ต๋อมตอนบน ต.อมก๋อย อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่
6. โครงการอนุรักษ์ความหลากหลายพืชท้องถิ่น
7. โครงการรวบรวมและอนุรักษ์พันธุกรรมไม้ผลเศรษฐกิจ
8. โครงการพัฒนาปรับปรุงดูแลรักษาแปลงปลูกพืชมะเขือ และการส่งเสริมการสร้างจิตสำนึก ในการปลูกพืชมะเขือ

F: Frame กรอบการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2560 ประกอบด้วย F1 กรอบการเรียนรู้ F2 กรอบการใช้ประโยชน์ F3 กรอบการสร้างจิตสำนึก

A: Activity กิจกรรมประกอบด้วย A1 กิจกรรมปกป้องทรัพยากร A2 กิจกรรมสำรวจและรวบรวมทรัพยากร A3 กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร A4 กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร A5 กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร A6 กิจกรรมวางแผนพัฒนาทรัพยากร A7 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

A8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

A4: กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร

1. โครงการทดสอบการเจริญเติบโตของพืชน้อยหน้าเครื่อง ดันมะกั้ง และดินฮังคอย ตามลักษณะกรรมวิธีต่างๆ
2. โครงการศึกษาและพัฒนาชุมชนพันธุ์ละมั่งเพื่อเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
3. โครงการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์กำจัดแมลงจากเสม็ดขาว
4. โครงการพัฒนาหัตถ์เพื่อพื้นฟูสิ่งแวดล้อมและพืชพลังงานทางเลือก
5. การศึกษาโคลอยวัฒนธรรมล้านนา
6. โครงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์กล้วยไม้ไทยพันธุ์พระราชทาน
7. โครงการการศึกษาคุณสมบัติของดินในเขตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ.เชียงใหม่
8. โครงการการศึกษาขนาดเชื้อเพลิงและการใช้พลังงานที่เหมาะสมสำหรับ ไคไฟ
9. โครงการ การวิเคราะห์พื้นที่เพื่อการวางแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
10. โครงการ การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมี ในชุมชนบ้านหลิม ต.อมก๋อย อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่
11. โครงการการศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีผลต่อกิจกรรมการปล่อยไคลอย ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

A7: กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

1. โครงการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนและแผนงานพิเศษด้านการบริหารจัดการ
2. โครงการปลูกจิตสำนึกและความเข้าใจการปล่อยไคลอยขององค์กรปกครองส่วน จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและประชาชนในเขตเมืองเชียงใหม่

A8: กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

1. โครงการผลิตสื่อสารคดี (วีดิทัศน์) และเอกสารเผยแพร่การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
2. โครงการเครือข่ายอนุรักษ์พันธุกรรมพืชท้องถิ่นอมก๋อย กรณีศึกษาบ้านทุ่งจำเริง ต.อมก๋อย อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่
3. แผนงานพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

สรุปแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2561 ภายใต้กรอบการดำเนินงาน 3 กรอบ 8 กิจกรรม ของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

A1: กิจกรรมปกป้องทรัพยากร

1. การศึกษารวบรวมองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาดอกกล้วยไม้ (ดอกเอื้อง) ที่ปรากฏในพิธีกรรม ความเชื่อในวัฒนธรรมล้านนา
2. ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในลุ่มน้ำแม่ต๋อนตอนบน อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
3. การศึกษาระบบนิเวศวัฒนธรรมการปฏิบัติที่เป็นภูมิปัญญาในพิธีกรรมการเพาะปลูกพืชของชาวปกากะญอ บ้านต๋อน อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่

A2: กิจกรรมสำรวจและรวบรวมทรัพยากร

1. การเก็บรวบรวมพืชสมุนไพรท้องถิ่นในรูปเมล็ด ผล กิ่ง หัว ราก เพื่อนำมาเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อไว้ศึกษา
2. การอนุรักษ์ความหลากหลายพืชท้องถิ่น ในพื้นที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ
3. การสำรวจและจัดสร้างแหล่งเก็บรวบรวมพันธุกรรมจุลินทรีย์ ในพื้นที่ป่าชายหาด จังหวัดชุมพร
4. การสำรวจความหลากหลาย และการใช้ประโยชน์ถั่วลันเตา ในพื้นที่ลุ่มน้ำต๋อนตอนบน

A3: กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

1. ศูนย์รวบรวมอนุรักษ์เรียนรู้ภูมิปัญญาพืชสมุนไพรพื้นบ้านแม่โจ้
2. อนุรักษ์พันธุกรรมปลาคูกลำพัน
3. เพาะขยายพันธุ์ผักพุ่ม
4. การขยายพันธุ์สมุนไพรปลาไหลเผือกเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
5. การอนุรักษ์พันธุกรรม และรวบรวมสายพันธุ์ข้าวใช้น้ำน้อยในพื้นที่ภาคใต้
6. เพาะขยายพันธุ์ปะการังน้ำตื้น มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร
7. การใช้ประโยชน์พืชอาหารท้องถิ่นและพืชสมุนไพรเพื่อความมั่นคงด้านอาหารของชุมชนบ้านต๋อน อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่
8. ศูนย์เรียนรู้ชั้นโรง
9. สำรวจและรวบรวมพันธุ์พืชและสัตว์ทะเลเพื่อจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาทางทะเลในพื้นที่อนุรักษ์พันธุกรรมพืช มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร
10. โครงการสร้างฐานเรียนรู้การปลูกพืชมะเขือ พืชอนุรักษ์อื่นๆ และพืชหายากใกล้สูญพันธุ์ในท้องถิ่น ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)

A4: กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร

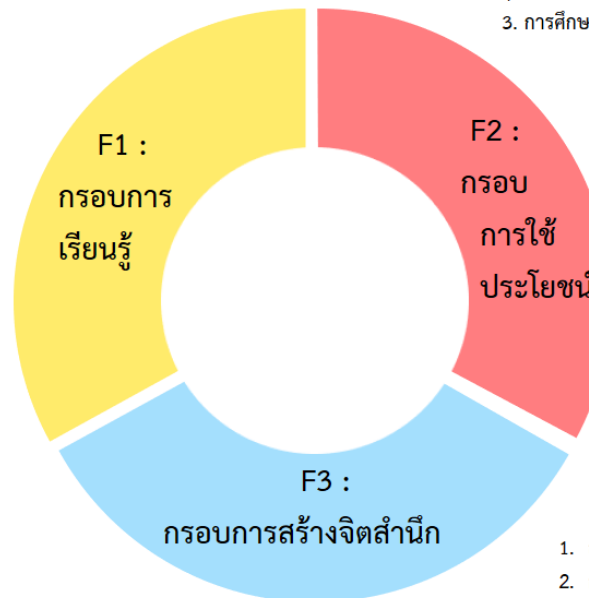
1. การวิเคราะห์ทรัพยากรในพื้นที่อนุรักษ์พันธุกรรมพืชในพื้นที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ อ.ร้องกวาง จ.แพร่
2. โครงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์กล้วยไม้ไทยพันธุ์แท้พระราชทาน
3. การศึกษาสายพันธุ์ปลาไหลเผือกในพื้นที่ป่าชายหาด ที่มีความสัมพันธ์กับสารสำคัญโดยการจัดกลุ่มพันธุกรรม
4. การศึกษาวิธีการยืดอายุการเก็บรักษาเมล็ดผักหวานป่า
5. การศึกษาลักษณะทางพันธุกรรม และจีโนมไทป์ เพื่อพิสูจน์สายพันธุ์ และพัฒนาสายพันธุ์ของจุลินทรีย์ป่าชายหาด จังหวัดชุมพร
6. การศึกษาและพัฒนาชุมชนพันธุ์ละมั่งเพื่อเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
7. การตรวจสอบความถูกต้องของชนิดกล้วยไม้ไทยพันธุ์แท้พระราชทาน โดยใช้เครื่องหมายโมเลกุล RAPD-SCAR และวิธี Barcode DNA-High Resolution Melting (Bar-HRM)
8. การปลูกเลี้ยงกล้วยไม้สมุนไพรในโรงเรือน (Anoectochilus burmanicus) โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน บ้านปงไคร้ ต.โป่งแยง อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่
9. การศึกษาพืชสมุนไพรในวรรณกรรมคำล้านนา
10. การใช้ประโยชน์ และพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลาไหลเผือกในเชิงพาณิชย์

A7: กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

1. สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มหาวิทยาลัยแม่โจ้
2. การพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนตำรวจชายแดนสวนเพชร อำเภอละมั่ง จังหวัดชุมพร

A8: กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

1. แผนงานพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช มหาวิทยาลัยแม่โจ้

F: Frame กรอบการดำเนินการดำเนินงานประกอบด้วย F1 กรอบการเรียนรู้ F2 กรอบการใช้ประโยชน์ F3 กรอบการสร้างความยั่งยืน

A: Activity กิจกรรมประกอบด้วย A1 กิจกรรมปกป้องทรัพยากร A2 กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร A3 กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร A4 กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร A5 กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร A6 กิจกรรมวางแผนพัฒนาทรัพยากร A7 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร A8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

สรุปแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2562 ภายใต้กรอบการดำเนินงาน 3 กรอบ 8 กิจกรรม ของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

A1: กิจกรรมปกป้องทรัพยากร

1. พัฒนาระบบสื่อความหมายธรรมชาติในพื้นที่อนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

A2: กิจกรรมสำรวจและรวบรวมทรัพยากร

1. การอนุรักษ์พันธุกรรม และรวบรวมสายพันธุ์สัสม์จัดเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
2. โครงการเก็บรวบรวมพืชสมุนไพรท้องถิ่นในรูปแบบลิต ผล กิ่ง หัว ราก เพื่อนำมาเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อไว้ศึกษา
3. การอนุรักษ์ความหลากหลายพืชท้องถิ่น ในพื้นที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ
4. ศูนย์อนุรักษ์และรวบรวมพันธุกรรมจุลินทรีย์
5. ความหลากหลายทางพันธุกรรมของกิ่งก่าแดงในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย
6. การศึกษาระบบนิเวศของดินและการสำรวจความหลากหลายของชนิดพันธุ์ในสวนเกษตรพื้นบ้านของชาวปกาเกอญอ ต.อมก๋อย อ.อมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
7. ศูนย์รวบรวมและอนุรักษ์พันธุกรรมไม้ผลเศรษฐกิจแม่โจ้
8. ศูนย์รวบรวมอนุรักษ์เรียนรู้ภูมิปัญญาพืชสมุนไพรพื้นบ้านแม่โจ้

A3: กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

1. โครงการพัฒนา ปรับปรุง ดูแลศูนย์เรียนรู้การปลูกพืชอนุรักษ์ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ) ในพื้นที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ

F: Frame กรอบการดำเนินการดำเนินงานประกอบด้วย F1 กรอบการเรียนรู้ F2 กรอบการใช้ประโยชน์ F3 กรอบการสร้างจิตสำนึก

A: Activity กิจกรรมประกอบด้วย A1 กิจกรรมปกป้องทรัพยากร A2 กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร A3 กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

A4 กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร A5 กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร A6 กิจกรรมวางแผนพัฒนาทรัพยากร

A7 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร A8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

A4: กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร

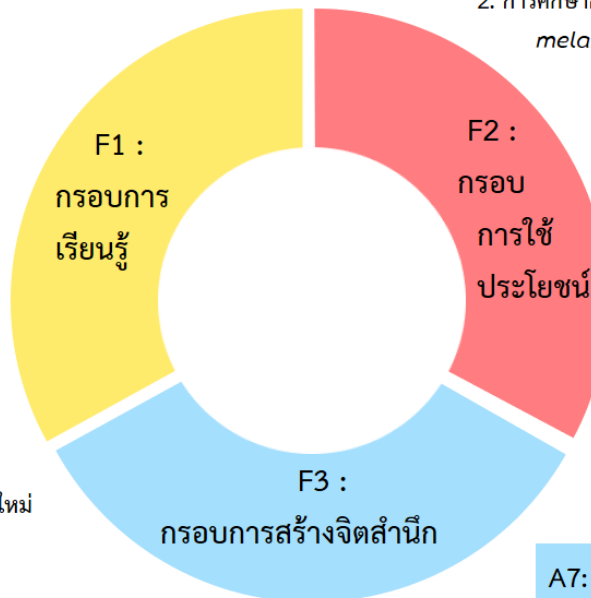
1. การใช้สารสกัดจากเคี่ยมในการยับยั้งโรครากเน่าโคนเน่าของทุเรียน
2. การศึกษาการกำจัดยางเหนียวในน้ำมันปาล์มดิบโดยใช้สารสกัดจากเคี่ยม (*Cotylelobium melanoxylo* syn. *C. lanceolatum*)
3. การศึกษาคุณสมบัติของดินในเขตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ - ชุมพร
4. ชุดโครงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์กล้วยไม้ไทยพันธุ์แท้พระราชทาน
5. การขยายพันธุ์ และการพัฒนาให้อย่างบูรณาการ
6. การขยายพันธุ์ต้นเคี่ยมโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อการอนุรักษ์และส่งเสริมการปลูกเคี่ยมในภาคใต้ตอนบน
7. โครงการศึกษาองค์ความรู้ทางพันธุกรรมจำเพาะของพืชสมุนไพรปลาไหลเผือก
8. โครงการศึกษา การพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์จากแยมมะเกี๋ยง
9. การศึกษาวิธีการขยายพันธุ์น้อยหน่าเครือ ด้วยวิธีการตอนกิ่ง และการปักชำ
10. การประยุกต์ใช้แนวคิดภูมิสังคมสำหรับการเรียนการสอนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรมแบบการพัฒนาเชิงพื้นที่

A7: กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

1. สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มหาวิทยาลัยแม่โจ้

A8: กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

1. ห้องพิพิธภัณฑ์แมลงที่มีชีวิต
2. แผนงานพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช มหาวิทยาลัยแม่โจ้

สรุปแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2563 ภายใต้กรอบการดำเนินงาน 3 กรอบ 8 กิจกรรม ของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

A1: กิจกรรมปกป้องทรัพยากร

1. การเลี้ยงชันโรงและผึ้งโพรงไทยในป่าเสม็ดขาวเพื่อการอนุรักษ์และแปรรูปผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้ง

A2: กิจกรรมสำรวจและรวบรวมทรัพยากร

1. การสำรวจ การอนุรักษ์ และการศึกษาพันธุกรรมสาหร่ายสีน้ำตาล Sargassum
2. การสำรวจพืชตระกูลจากและสำรวจชุมชนที่ผลิต ผลิตภัณฑ์จากพืชตระกูลจาก
3. การสำรวจความหลากหลายของหอยสองฝาและแนวทาง การจัดการทรัพยากรบริเวณชายหาดทะเลหน้ามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร อ.ละแม จ.ชุมพร
4. การสำรวจความหลากหลายของชนิดปลาทะเลที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ บริเวณแนวปะการังน้ำตื้น (หินละแม) มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร
5. การสำรวจปริมาณและการแพร่กระจายของหอยมือเสือ บริเวณแนวปะการังน้ำตื้น (หินละแม) มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร
6. การรวบรวมและอนุรักษ์ผักพื้นบ้าน (ผักกับลาบ) ภาคเหนือ
7. การรวบรวมและขยายพันธุ์กล้วยไม้ไทย โดยเทคนิคการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อการอนุรักษ์และใช้เป็นยา
8. การรวบรวมพันธุ์มะนาวพื้นเมือง

A3: กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

1. การอนุรักษ์พันธุกรรมและขยายพันธุ์ต้นเสม็ดแดงเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนของชุมชนในจังหวัดชุมพร
2. การเก็บรวบรวม การเพาะขยายพันธุ์พืชตระกูลจากและการทำแปลงรวบรวมพันธุ์พืชตระกูลจาก
3. การขยายพันธุ์และการพัฒนาให้เอื้ออย่างบูรณาการ

A4: กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร

1. สมบัติการด้านอนุสรณ์และพัฒนากาใช้ประโยชน์จากใบเสม็ดเพื่อเป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ
2. การศึกษาปัจจัยเพาะเลี้ยงที่เหมาะสมสำหรับสาหร่ายสีน้ำตาลสกุล Sargassum C. Agardh เพื่อการอนุรักษ์พันธุกรรม
3. การยกระดับพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปสาหร่ายฟูน และการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร
4. การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากพืชตระกูลจากอย่างยั่งยืน
5. การศึกษาลักษณะทางพันธุกรรมของกล้วยหอมทองในจังหวัดชุมพร
6. การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพชายฝั่งทะเล มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร
7. การศึกษาศักยภาพของพืชอาหารพื้นถิ่น ในเขตชานเมืองเชียงใหม่ เพื่อการนำไปใช้ในงานภูมิทัศน์
8. การศึกษาภาพบันทึกพันธุกรรมพืชโบราณ ผ่านงานพุทธศิลป์ล้านนา
9. การศึกษาลักษณะทางพันธุกรรมและลักษณะทางกายภาพของแดงไทยพันธุ์พื้นเมือง ในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย
10. โครงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์กล้วยไม้ไทยพันธุ์แท้พระราชทาน ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
11. การมีส่วนร่วมในการศึกษารวบรวมกล้วยไม้ไทยพันธุ์แท้ที่มีกลิ่นหอมเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์โดยการสกัดกลิ่นด้วยเครื่องสกัด
12. การศึกษาศักยภาพทรัพยากรป่าไม้เพื่อหาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทุ่งจำเริง ตำบลอมก๋อย อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

A5: ศูนย์ข้อมูลทรัพยากร

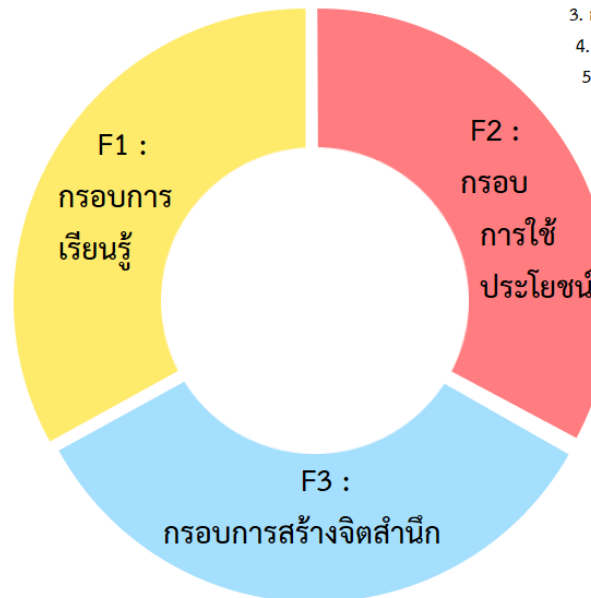
1. การจัดทำระบบฐานข้อมูลทรัพยากรชีวภาพชายฝั่งทะเล มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร
2. ศูนย์รวบรวมและอนุรักษ์พันธุกรรม ไม้ผลเศรษฐกิจแม่โจ้
3. ฐานเรียนรู้สวนสมุนไพรชีววิถีโกมารักษ์มหาวิทยาลัยแม่โจ้
4. ศูนย์รวบรวมอนุรักษ์เรียนรู้ภูมิ ปัญญาพืชสมุนไพรพื้นบ้านแม่โจ้

A7: กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

1. สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มหาวิทยาลัยแม่โจ้

A8: กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

1. โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและแผนงานพิเศษด้านการบริหารจัดการ เพื่อสนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

F: Frame กรอบการดำเนินการดำเนินงานประกอบด้วย F1 กรอบการเรียนรู้ F2 กรอบการใช้ประโยชน์ F3 กรอบการสร้างจิตสำนึก

A: Activity กิจกรรมประกอบด้วย A1 กิจกรรมปกป้องทรัพยากร A2 กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร A3 กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

A4 กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร A5 กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร A6 กิจกรรมวางแผนพัฒนาทรัพยากร

A7 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร A8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

สรุปแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2564 ภายใต้กรอบการดำเนินงาน 3 กรอบ 8 กิจกรรม ของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

A1: กิจกรรมปกป้องทรัพยากร

1. การอนุรักษ์ผีเสื้อทอง แมลงดัชนีชี้วัดความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่

A2: กิจกรรมสำรวจและรวบรวมทรัพยากร

1. โครงการการเก็บรวบรวมพืชสมุนไพรท้องถิ่นในรูปแบบผลิตภัณฑ์ กิ่ง หัว ราก เพื่อนำมาเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อไว้ศึกษา

A3: กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

1. การอนุรักษ์ความหลากหลายพืชท้องถิ่น ในพื้นที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ
2. การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบตามรอยพระราชดำริและพัฒนานศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดความรู้การปลูกพืชอนุรักษ์
3. โครงการขยายผลการปลูกพืชมีประโยชน์ พืชอนุรักษ์ อพ.สธ. 100 ไร่ 100 ปีแม่โจ้
4. การอนุรักษ์ รวบรวมพันธุ์ และการเพาะเลี้ยงสาหร่ายสีน้ำตาลสกุล Sargassum เพื่อการใช้ประโยชน์
5. การเพาะเลี้ยงและอนุรักษ์ชันโรงและผลิตภัณฑ์จากชันโรง
6. การรวบรวมและอนุรักษ์ผักพื้นบ้าน (ผักกับลาบ) ภาคเหนือ
7. ศูนย์รวบรวมอนุรักษ์เรียนรู้ภูมิปัญญาพืชสมุนไพรพื้นบ้านแม่โจ้
8. การศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของพันธุ์มะนาวพื้นเมือง
9. การรวบรวมสายพันธุ์พืชพื้นเมืองในจังหวัดเชียงใหม่

A7: กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

1. สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มหาวิทยาลัยแม่โจ้

F: Frame กรอบการดำเนินงานประจำปีงบประมาณประกอบด้วย F1 กรอบการเรียนรู้ F2 กรอบการใช้ประโยชน์ F3 กรอบการสร้างจิตสำนึก

A: Activity กิจกรรมประกอบด้วย A1 กิจกรรมปกป้องทรัพยากร A2 กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร A3 กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

A4 กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร A5 กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร A6 กิจกรรมวางแผนพัฒนาทรัพยากร

A7 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร A8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

A4: กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร

1. การสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์มีประโยชน์และสร้างการรับรู้ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพเชิงพาณิชย์
2. โครงการศึกษาเปรียบเทียบสารที่พบในราก ใบ ยอด และเปลือกไม้ของพืชสมุนไพรปลาไหลเผือกเพื่อการอนุรักษ์สมุนไพรปลาไหลเผือกในบริเวณเขตอนุรักษ์พันธุกรรม มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร
3. การอนุรักษ์และพัฒนาเคี่ยมแบบบูรณาการครบวงจร
4. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ชั้นโรงในพื้นที่โครงการ อพ.สธ. จังหวัดชุมพร
5. การศึกษาลักษณะทางพันธุกรรมและลักษณะทางกายภาพของแตงไทยพันธุ์พื้นเมืองในจังหวัดลำพูนและแม่ฮ่องสอน
6. การบริหารจัดการทรัพยากรต้นน้ำและระบบนิเวศในอ่างเก็บน้ำชุมชนอย่างมีส่วนร่วม ชุมชนบ้านภูดิน ตำบลแม่หอพระ
7. การศึกษาเซลล์พันธุศาสตร์ของสุกรพื้นเมืองภาคเหนือ, จังหวัดเชียงใหม่
8. การอบรมเชิงปฏิบัติการ การเพาะเมล็ดกล้วยไม้ไทยในสภาพปลอดเชื้อ
9. การรวบรวมและขยายพันธุ์กล้วยไม้ไทย โดยเทคนิคการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
10. การใช้ประโยชน์จากพืชท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างยั่งยืน
11. การมีส่วนร่วมในการศึกษารวบรวมกล้วยไม้ไทยพันธุ์แท้ที่มีกลิ่นหอมเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์โดยการสกัดกลิ่นด้วยเครื่องสกัดด้วยเครื่อง
12. การศึกษาข้อมูลทางพฤกษศาสตร์ พันธุกรรม และองค์ประกอบทางพฤกษเคมีของรวงผึ้งเพื่อประโยชน์ทางการอนุรักษ์
13. แนวทางการอนุรักษ์และขยายพันธุ์พืชสมุนไพรหายากของล้านนา
14. ชุดโครงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์กล้วยไม้ไทยพันธุ์แท้พระราชทาน ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

A5: ศูนย์ข้อมูลทรัพยากร

1. จัดตั้งสวนพฤกษศาสตร์เศรษฐกิจ เพื่อรวบรวมและอนุรักษ์พืชสมุนไพรพื้นบ้านภาคเหนือ
2. ฐานเรียนรู้สวนสมุนไพรชีวเคมีกรมการเกษตรมหาวิทยาลัยแม่โจ้

A8: กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

1. โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและแผนงานพิเศษด้านการบริหารจัดการ เพื่อสนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ตารางสรุปทรัพยากรเด่นภายใต้กรอบแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่หก (1 ตุลาคม 2559 – 30 กันยายน 2564)
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (อพ.สธ.-มจ.)

ลำดับ	ทรัพยากร	งานวิจัยและบริการวิชาการขั้นพื้นฐาน	ผลิตภัณฑ์แปรรูปอย่างง่าย	ผลิตภัณฑ์แปรรูปขั้นสูง	ประโยชน์เชิงพาณิชย์ (ร่วมกับผ.ก.)	ขยายผลสู่ชุมชน
1. พืช						
1	กล้วยไม้ไทยพันธุ์แท้พระราชทาน					
	- เอื้องคำ	ศึกษาลักษณะทางพฤกษศาสตร์/ขยายพันธุ์/วิเคราะห์สารสำคัญ	ชาชงสมุนไพร	เครื่องสำอาง/ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว		หมู่บ้านอนุรักษ์ฟ้ามุ่ยปงไคร้ อ.แมริม จ.เชียงใหม่
	- นกคุ้มไฟ	ศึกษาลักษณะทางพฤกษศาสตร์/ขยายพันธุ์/วิเคราะห์สารสำคัญ	ชาชงสมุนไพร			หมู่บ้านอนุรักษ์ฟ้ามุ่ยปงไคร้ อ.แมริม จ.เชียงใหม่
	- กล้วยไม้ไทย	การรวบรวมและขยายพันธุ์ โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อใช้เป็นยาสมุนไพร				หมู่บ้านอนุรักษ์ฟ้ามุ่ยปงไคร้ อ.แมริม จ.เชียงใหม่
		การรวบรวมสายพันธุ์กล้วยไม้มีกลิ่นหอม เพื่อการใช้ประโยชน์ในการสกัดกลิ่นด้วยเซียร์บัตเตอร์	เครื่องหอม			หมู่บ้านอนุรักษ์ฟ้ามุ่ยปงไคร้ อ.แมริม จ.เชียงใหม่
2	มะเกี๋ยง	ปรับปรุง ดูแลรักษา แปลงปลูก	เครื่องดื่ม/แยมมะเกี๋ยง/มะเกี๋ยงหยี		โยเกิร์ต (อสค.)	
3	ฝาง	ศึกษาสารสำคัญและการพัฒนาผลิตภัณฑ์	น้ำสมุนไพร/สผสมอาหาร			
4	เสม็ดขาว	การพัฒนาผลิตภัณฑ์กำจัดแมลง	ยาหม่อง/น้ำมันหอมระเหย			
		การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ		เครื่องสำอาง/ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว		
5	ผักหวานป่า	การศึกษาการยืดอายุการเก็บรักษาเมล็ด				ชุมชนรอบมหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ

ลำดับ	ทรัพยากร	งานวิจัยและบริการวิชาการขั้นพื้นฐาน	ผลิตภัณฑ์แปรรูปอย่างง่าย	ผลิตภัณฑ์แปรรูปขั้นสูง	ประโยชน์เชิงพาณิชย์ (ร่วมกับผปก.)	ขยายผลสู่ชุมชน
6	ส้มจี๊ด	การอนุรักษ์พันธุ์กรรมและรวบรวมสายพันธุ์	เครื่องดื่ม/น้ำยาล้างจาน			
7	เคี่ยม	การศึกษาการใช้สารสกัดในการผลิตชีวภัณฑ์	ชีวภัณฑ์ใช้ยับยั้งโรคเน่าของทุเรียน			
	เคี่ยม		ชีวภัณฑ์ใช้กำจัดยางเหนียวในน้ำมันปาล์มดิบ)			
	เคี่ยม	การขยายพันธุ์โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ				
8	ต้นจาก	การสำรวจและรวบรวมสายพันธุ์				
		การเก็บรวบรวม และการเพาะขยายพันธุ์				
		การพัฒนาผลิตภัณฑ์	แอลกอฮอล์			
9	เมล็ดพันธุ์พืช	ศึกษาภูมิปัญญาและการเก็บรักษา				
10	พืชอาหาร	สำรวจพฤกษศาสตร์พื้นบ้าน เพื่อความมั่นคงทางอาหาร				
11	พืชท้องถิ่น	การอนุรักษ์ความหลากหลาย				
12	ผักพุม	การเพาะขยายพันธุ์				
13	พืชสมุนไพรพื้นบ้าน	การเก็บรวบรวม อนุรักษ์ และเรียนรู้สมุนไพรพื้นบ้าน				
		เก็บรวบรวมในรูปเมล็ด ผล หัว ราก เพื่อขยายพันธุ์โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ				
14	ไม้ผล	รวบรวมและอนุรักษ์พันธุ์กรรม				
15	น้อยหน่าเครือ	ทดสอบการเจริญเติบโต				
16	มะกิง	ทดสอบการเจริญเติบโต				

ลำดับ	ทรัพยากร	งานวิจัยและบริการวิชาการขั้นพื้นฐาน	ผลิตภัณฑ์แปรรูปอย่างง่าย	ผลิตภัณฑ์แปรรูปขั้นสูง	ประโยชน์เชิงพาณิชย์ (ร่วมกับผปก.)	ขยายผลสู่ชุมชน
17	ดินฮังดอย	ทดสอบการเจริญเติบโต				
18	ขนุนพันธุ์ละแม	การศึกษาและพัฒนาสายพันธุ์				
19	หยีทะเล	การศึกษาและพัฒนาพืชพลังงาน				
20	ถั่วลลิต	การสำรวจความหลากหลายและการใช้ประโยชน์				
21	สมุนไพรรูปปลาไหลเผือก	การขยายพันธุ์และการใช้ประโยชน์ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ				
22	ข้าวน้ำน้อย	การอนุรักษ์พันธุกรรมและรวบรวมสายพันธุ์				
23	โห้ทะเล	การขยายพันธุ์และการพัฒนา				
24	เสม็ดแดง	การอนุรักษ์พันธุกรรมและขยายพันธุ์				
25	กล้วยหอมทอง	การศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรม				
26	แตงไทย	การศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมและลักษณะทางกายภาพ				
27	ผักพื้นบ้าน (ผักกับลาบ)	การรวบรวมและขยายพันธุ์				
28	มะนาว	การศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรม				
29	รวงผึ้ง	การศึกษาลักษณะทางพฤกษศาสตร์ พันธุกรรม และองค์ประกอบทางเคมี				
30	พริกพื้นเมือง	การรวบรวมสายพันธุ์				
31	สาหร่ายสีน้ำตาล (Sargassum)	การสำรวจ และการศึกษาทางพันธุกรรม				
		การเพาะเลี้ยง				

ลำดับ	ทรัพยากร	งานวิจัยและบริการวิชาการขั้นพื้นฐาน	ผลิตภัณฑ์แปรรูปอย่างง่าย	ผลิตภัณฑ์แปรรูปขั้นสูง	ประโยชน์เชิงพาณิชย์ (ร่วมกับผปก.)	ขยายผลสู่ชุมชน
		การวิเคราะห์สารสำคัญเพื่อการแปรรูปผลิตภัณฑ์	ฮอว์โมนพืช			
2. สัตว์						
1	ปลาดุกลำพัน	การอนุรักษ์สายพันธุ์				
2	ปะการังน้ำตื้น	การเพาะขยายพันธุ์				
3	กิ้งก่าคอแดง	การศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรม				
4	แมลง	ห้องพิพิธภัณฑ์แมลง				
5	ชันโรง	การเพาะเลี้ยงเพื่อการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้ง	น้ำผึ้ง			
6	ผึ้งโพรง	การเพาะเลี้ยงเพื่อการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้ง	น้ำผึ้ง			
7	หอยสองฝา	การศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรม				
8	ปลาทะเล	การศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรม				
9	หอยมือเสือ	การศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรม				
10	ผีเสื้องูทอง	การอนุรักษ์ในพื้นที่ปกปัก				
11	สุกรพื้นเมือง	การศึกษาเซลล์พันธุศาสตร์				
		การศึกษาลักษณะทางฟีโนไทป์ และจีโนไทป์ เพื่อพิสูจน์สายพันธุ์				

กรอบแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่เจ็ด (1 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2569)

กลุ่ม.....G6.....หน่วยงาน ..มหาวิทยาลัยวิทยาลัยแม่โจ้

กิจกรรม ที่	ชื่อโครงการ	พื้นที่ดำเนินการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บท ระยะ 5 ปีที่เจ็ด (1 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2569)										หมายเหตุ
			2565	เป้าหมาย	2566	เป้าหมาย	2567	เป้าหมาย	2568	เป้าหมาย	2569	เป้าหมาย	
F1A1													
	รวม..... โครงการ	รวมงบประมาณ	บาท		บาท		บาท		บาท		บาท		
F1A2													
	รวม..... โครงการ	รวมงบประมาณ	บาท		บาท		บาท		บาท		บาท		
F1A3													
	รวม..... โครงการ	รวมงบประมาณ	บาท		บาท		บาท		บาท		บาท		
F2A4													
	รวม..... โครงการ	รวมงบประมาณ	บาท		บาท		บาท		บาท		บาท		
F2A5													
	รวม..... โครงการ	รวมงบประมาณ	บาท		บาท		บาท		บาท		บาท		
F2A6													
	รวม..... โครงการ	รวมงบประมาณ	บาท		บาท		บาท		บาท		บาท		
F3A7													
	รวม..... โครงการ	รวมงบประมาณ	บาท		บาท		บาท		บาท		บาท		
F3A8													
	รวม..... โครงการ	รวมงบประมาณ	บาท		บาท		บาท		บาท		บาท		
	รวมกิจกรรม จำนวน โครงการ	รวมทั้งหมด	บาท		บาท		บาท		บาท		บาท		

หมายเหตุ

F หมายถึง กรอบการดำเนินการดำเนินงาน อพ.สธ. 3 กรอบ ดังนี้ F1 กรอบการเรียนรู้ F2 กรอบการใช้ประโยชน์ F3 กรอบการสร้างจิตสำนึก

A หมายถึง กิจกรรม 8 กิจกรรม ดังนี้ A1 กิจกรรมปกป้องทรัพยากร A2 กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร A3 กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร A4 กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร

A5 กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร A6 กิจกรรมวางแผนพัฒนาทรัพยากร A7 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร A8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

* ทรัพยากร 3 ฐาน ดังนี้ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และ ทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

**แผนแม่บทระยะ 5 ปีที่เจ็ด (1 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2569)

หน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริจะต้องดำเนินการจัดตั้งคณะทำงาน/คณะอนุกรรมการ และจัดทำเว็บไซต์ อพ.สธ.-หน่วยงานสนองพระราชดำริ

เกณฑ์การพิจารณาแผนปฏิบัติงานปี 2565
ของหน่วยงานร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ.

เกณฑ์การพิจารณาแผนปฏิบัติงานปี 2565 ของหน่วยงานร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ.

หน่วยงานร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ. ดำเนินการส่งแผนปฏิบัติงานมาทุกปีภายในวันที่ 31 สิงหาคม ของทุกปี ซึ่งในแผนปฏิบัติงานจะประกอบโดยชื่อโครงการต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับแผนแม่บท อพ.สธ.-หน่วยงานฯ ที่ได้จัดทำไว้ โดยที่ตัวโครงการนั้นจะมีหลายรูปแบบ เช่น โครงการงานวิจัย โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โครงการที่เป็นกิจกรรม สนับสนุนงานต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งโครงการเหล่านี้จะจัดแยกอยู่ในกิจกรรมทั้ง 8 กิจกรรม ของ อพ.สธ. ที่ทางหน่วยงานฯ จะจัดส่งมาให้ทาง อพ.สธ. โดยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ.-หน่วยงานฯ หรือ คณะทำงาน/คณะอนุกรรมการ อพ.สธ.-หน่วยงานฯ เมื่อ อพ.สธ. ได้รับจะ ดำเนินการพิจารณาจัดระดับคะแนน และ นำความกราบบังคมทูลทรงทราบฯ

ซึ่งทั้งแผนแม่บทฯ และแผนปฏิบัติงานฯ นั้นสามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมและ สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยทางหน่วยงานฯ จะมีคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ./คณะทำงาน ทอพ.สธ./ คณะอนุกรรมการ อพ.สธ. ของหน่วยงานฯ เป็นผู้กำกับดูแล และสามารถดำเนินการทำหนังสือขอเปลี่ยนแปลง แผน แม่บท/แผนปฏิบัติงาน อพ.สธ.-หน่วยงานฯ มาที่ผู้อำนวยการ อพ.สธ. ในการพิจารณาแผนปฏิบัติงานฯ จัด ระดับคะแนนมีอยู่ 5 ระดับได้แก่ A, B, C, D และ F ตามรายละเอียดดังนี้

ระดับ A อพ.สธ. พิจารณาสันนิษฐานและสามารถนำความกราบบังคมทูลทรงทราบฯ

หน่วยงานฯ ส่งแผนปฏิบัติงานโดยมีโครงการ/งานวิจัยโดยมีรายละเอียดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ วิธีการ ปฏิบัติ และผลที่จะได้รับของแต่ละโครงการ รายละเอียดงบประมาณแต่ละรายการเหมาะสมกับปริมาณงานและ คุณภาพของงานครบถ้วนสมบูรณ์ตามเงื่อนไขดังนี้

1. แผนปฏิบัติงานฯ สอดคล้องกับแผนแม่บท อพ.สธ.-หน่วยงานฯ โดยที่ได้บรรจุชื่อโครงการ/งานวิจัย อยู่ในแผนปฏิบัติงานฯ ถ้าไม่สอดคล้องหรือตรงกับแผนแม่บทฯ เดิมที่วางไว้ ขอให้ทำหนังสือขอเปลี่ยนแปลงแผน แม่บทและ แผนปฏิบัติงานมาที่ อพ.สธ.

2. แผนปฏิบัติงานฯ มีความสมบูรณ์ของข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้แผนปฏิบัติงานมีคุณภาพประกอบด้วย งบประมาณที่ใช้ประกอบกันและแผนปฏิบัติงานฯ นี้ต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ.- หน่วยงานฯ หรือ อนุกรรมการ/คณะทำงาน อพ.สธ.-หน่วยงานฯ ก่อนจัดส่งมาที่ อพ.สธ. ตัวอย่างข้อมูลที่ต้องมี ในตัวแผนปฏิบัติงานฯ/โครงการฯ/งานวิจัยต่าง ๆ

- 2.1 ที่มาและความสำคัญ ตลอดจนวัตถุประสงค์ที่ทำให้ต้องดำเนินโครงการฯ/งานวิจัยเรื่องนี้
- 2.2 เมื่อทำโครงการฯ/งานวิจัยเรื่องนี้ แล้วจะได้ผลสัมฤทธิ์เป็นอย่างไร
- 2.3 ผลสัมฤทธิ์/ผลิตภัณฑ์/ผลงานที่ได้ จะนำไปใช้ประโยชน์อะไร และใช้กับกลุ่มเป้าหมายใด
- 2.4 มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่ดำเนินโครงการ/งานวิจัย และทีมงานสนับสนุนว่าเหมาะสมในการจะดำเนินการ ตาม โครงการฯ/งานวิจัย เช่นมีความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์ อุปกรณ์ เครื่องมือ ฯลฯ
- 2.5 ทำงานร่วมกับสมาชิกงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น (อปท)/ชุมชนที่อยู่ใน อปท.ที่เป็นสมาชิกงานฐาน ทรัพยากร ท้องถิ่น/สมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (สถาบันการศึกษา)

3. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ.-หน่วยงานฯ/อนุกรรมการฯ/คณะทำงานฯและมีการดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ.-หน่วยงานฯ/การประชุมคณะอนุกรรมการฯ/คณะทำงานฯอย่างสม่ำเสมอ

4. มีผู้ประสานงานกับ อพ.สธ. ที่ชัดเจนและสม่ำเสมอ

5. มีเว็บไซต์/เว็บเพจของ อพ.สธ. – หน่วยงานฯ นั้น ๆ เพื่อใช้ในการรายงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานฯ เช่น การจัดประชุม การประสานงาน ผลงาน รายงาน ฯลฯ

6. มีการส่งรายงานดำเนินงานสนองพระราชดำริ อพ.สธ. ประจำปีงบประมาณที่สอดคล้องกับแผนแม่บทฯ และแผนปฏิบัติงานในแต่ละปีงบประมาณ

7. ส่งแผนปฏิบัติงานฯ ปี 2565 ได้ทันตามกำหนดเวลา ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2563

ระดับ B อพ.สธ. พิจารณาสันับสนุนและสามารถนำความกราบบังคมทูลทรงทราบฯ

หน่วยงานฯ ส่งแผนปฏิบัติงานฯ โดยมีรายละเอียดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ วิธีการปฏิบัติ และผลที่จะได้รับของแต่ละโครงการ รายละเอียดงบประมาณแต่ละรายการเหมาะสมกับปริมาณงานและคุณภาพของงานครบถ้วนแต่อาจไม่สมบูรณ์ตามเงื่อนไขในระดับ A

ระดับ C อพ.สธ. พิจารณาไม่สนับสนุนและไม่นำความกราบบังคมทูลทรงทราบฯ

หน่วยงานฯ ส่งแผนปฏิบัติงานฯ ไม่สมบูรณ์ตามเงื่อนไขในระดับ A หน่วยงานส่งแผนปฏิบัติงานฯ โดยมีรายละเอียด เป้าหมาย วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน และผลที่จะได้รับของแต่ละโครงการฯ ไม่ชัดเจน อาจมีแค่ยอดงบประมาณ โดยไม่ได้แจกแจงรายละเอียดงบประมาณแต่ละรายการที่ชัดเจน อาทิ เช่น กรณีสานักก่อสร้างขาด TOR/BOQ ประกอบหรือกรณีโครงการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ขาดแบบเสนอโครงการฯ ตามแบบของการขอรับทุนวิจัยจากแหล่งทุนต่างๆ เช่น การเสนอของงบประมาณ ด้าน วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) หรือมีงบประมาณค่าใช้จ่าย/ค่าตอบแทน/ค่าล่วงเวลาในการปฏิบัติงานต่าง ๆ อยู่ในแบบเสนอโครงการฯ โดยไม่สมเหตุผล

ระดับ D อพ.สธ. พิจารณาไม่สนับสนุนและไม่นำความกราบบังคมทูลทรงทราบฯ

หน่วยงานฯ ส่งแผนปฏิบัติงานไม่สมบูรณ์ตามเงื่อนไขในระดับ A เช่น หน่วยงานฯ ส่งแผนปฏิบัติงานฯ โดยมีแค่ชื่อ โครงการฯ โดยที่ไม่มีรายละเอียดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน และผลที่จะได้รับของแต่ละโครงการฯ ที่ชัดเจน และมีแค่ยอดงบประมาณ และไม่ได้แจกแจงรายละเอียดงบประมาณแต่ละรายการ

ระดับ F อพ.สธ. พิจารณาไม่สนับสนุนและไม่นำความกราบบังคมทูลทรงทราบฯ

หน่วยงานฯ ไม่ส่งแผนแม่บทฯ/แผนปฏิบัติงานฯ หรือมีแต่ไม่สมบูรณ์ตามเงื่อนไขในระดับ A

1. มีแผนแม่บทและแผนปฏิบัติงานฯ ที่ไม่สอดคล้องกัน ไม่มีรายละเอียดของแผนปฏิบัติงานฯ ที่ชัดเจน หรือมีแผนปฏิบัติงานฯ แต่ไม่สอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ.-หน่วยงานฯ/คณะทำงานฯ

2. มีแผนปฏิบัติงานฯ ที่ไม่เคยมีอยู่ในแผนแม่บทฯ มาก่อน

3. ไม่แจ้งยอดงบประมาณในแผนปฏิบัติงานฯ
4. ไม่เคยประสานงานกับ อพ.สธ. อย่างเป็นทางการ (ผู้ประสานงานหน่วยงานฯ เป็นแค่ผู้รวบรวมแผนเท่านั้น)
5. ส่งแผนปฏิบัติงานฯ มาโดยไม่ผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ.-หน่วยงานฯ/คณะทำงานฯ

กลุ่มมหาวิทยาลัยที่รวมสนองพระราชดำริ(G5)

กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (G6)

เกณฑ์ขอพิจารณาที่ควรเพิ่มเติมในแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่เจ็ด (1 ตุลาคม 2564-30 กันยายน 2569) และแผนปฏิบัติงานประจำปี 2565

กรอบกิจกรรม	ข้อพิจารณาของ อพ.สธ.		หมายเหตุ
	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	
F1A1	1. กำหนดขอบเขตพื้นที่สำรวจให้ชัดเจน (จัดทำข้อมูลเชิงพื้นที่ในรูปแบบไฟล์รูปแปลงเป็น shapefile สำหรับเปิดในโปรแกรม GIS หรือไฟล์ .kml/.kmz สำหรับเปิดในโปรแกรม Google Earth) และระบุสถานะพื้นที่อยู่ เอกสารสิทธิประเภทไหน ต้องเป็นพื้นที่ที่หน่วยงานที่รวมสนองพระราชดำริมีสิทธิในพื้นที่และเป็นพื้นที่ที่ไม่อยู่ในกรณีพิพาทกับราษฎรในเรื่องของการบุกรุกแผ้วถาง 2. บัญชีรายการทรัพยากรที่สำรวจพบในพื้นที่เป้าหมาย พร้อมพิกัด และรหัส/ป้ายทะเบียน เปรียบเทียบได้ในแต่ละปี เห็นความเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรที่มีอยู่ พร้อมพิกัด และรหัส/ป้ายทะเบียน	1. มีการรักษาพื้นที่ เช่น มีการลาดตระเวนสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันการบุกรุก อาจมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติเพื่อให้คนในท้องถิ่นได้เข้ามาศึกษา หาของป่าในเส้นทางที่จัดสรรไว้ให้ บันทึกสภาพแวดล้อมของป่าว่ามีปัญหาเกี่ยวกับคนในท้องถิ่นหรือไม่ หรือเป็นที่ชื่นชอบและคนในท้องถิ่นมาร่วมรักษาป่ากับหน่วยงานฯ 2. การจัดทำแนวกันไฟป่าให้ตรงตามจุดที่เกิดเหตุไฟป่าขึ้นจริงในแต่ละงบประมาณทำให้จำนวนเหตุการณ์เกิดไฟป่าลดลงในแต่ละงบประมาณเป็นต้น	1. Template 9 ใบงานใช้เป็นเครื่องมือในการบันทึก
F1A2	1. กำหนดขอบเขตพื้นที่ที่กำลังจะเปลี่ยนแปลง หรือรัศมีอย่างน้อย 50 กิโลเมตรของหน่วยงานนั้นๆ จัดทำรูปแบบแผนที่รูปแปลงและไฟล์ GIS และระบุสถานะพื้นที่อยู่เอกสารสิทธิประเภทไหน 2. บัญชีรายการทรัพยากรที่สำรวจพบในพื้นที่เป้าหมายที่	1. ศักยภาพในการรักษาทรัพยากรสำคัญ/หายาก/ใกล้สูญพันธุ์ ที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวมจากพื้นที่เป้าหมายที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงออกมารักษานอกถิ่นอาศัยดั้งเดิมหรือที่เรียกว่า Ex-situ conservation ใน F1A3 ดังนั้นคุณภาพของ	1. Template 9 ใบงานใช้เป็นเครื่องมือในการบันทึก 2. สำรวจในพื้นที่เครือข่าย อพ.สธ. ได้แก่ พื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นสมาชิกฐานทรัพยากรท้องถิ่น

กรอบกิจกรรม	ข้อพิจารณาของ อพ.สธ.		หมายเหตุ
	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	
	กำลังจะเปลี่ยนแปลงพร้อม พิกัด และรหัส/ป้ายทะเบียน 3. จากขอ 2 จะเป็นทรัพยากร สำหรับงานใน F1A3 ต่อไป	วัตถุดิบ พอ-แม่พันธุ์ที่ปลูก รักษาไว้ใน F1A3 จะถูกอนุมาน กลับไปตัวชี้วัดเชิงคุณภาพของ งานใน F1A2 2. ทำงานร่วมกับเครือข่าย อพ.สธ. ไคแก สมาชิกฐาน ทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ. หรือ สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียน	อพ.สธ.(ไทรบุรีรหัส สมาชิก ในชุด โครงการแผนงาน) และ หาก อบท.ยังไม่ได้เป็น สมาชิกให้หน่วยงานฯ แนะนำให้เป็นสมาชิก งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น 3. สำนักรวมกับ สถานศึกษาที่เป็น สถานศึกษาที่เป็นสมาชิก สวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียน (ไทรบุรีรหัสสมาชิกในชุด โครงการแผนงาน) ถ้า สถานศึกษายังไม่ได้เป็น สมาชิกงานสวน พฤกษศาสตร์โรงเรียนให้ หน่วยงานฯ แนะนำให้ เขาเป็นสมาชิกฯ 4.สำรวจในพื้นที่ของ หน่วยงานฯ เอง
F1A3	1. กำหนดขอบเขตพื้นที่ของ หน่วยงานที่สนองพระราชดำริ เอง เป็นแปลงปลูกรักษา ทรัพยากรในรูปแบบแผนที่ รูป แปลง และไฟล์ GIS และระบุ สถานะพื้นที่อยู่เอกสารสิทธิ ประเภทไหน 2. บัญชีรายการทรัพยากรที่ ปลูกรักษาไว้ในพื้นที่พร้อมพิกัด และรหัส/ป้ายทะเบียน 3. วัตถุดิบของทรัพยากรที่ใช้ ในกิจกรรมนี้มาจาก F1A1และ F1A2	คุณภาพของ พอ-แม่พันธุ์ ทรัพยากรสำคัญ / stock ทรัพยากรใน F1A3 ที่มี คุณภาพที่พร้อมสำหรับเป็น ทรัพยากรในงานศึกษาวิจัย F2A4 และหรือสนับสนุนให้กับ เครือข่ายหน่วยงานรอมสนอง พระราชดำริ สถานศึกษาที่ เป็นสมาชิกงานสวน พฤกษศาสตร์โรงเรียน และ อบท.ที่เป็นสมาชิกงานฐาน ทรัพยากรท้องถิ่น ซึ่งจะเป งานวิจัยต่อยอด หรือจะเป็น F ของหน่วยงาน เป็นต้น	1. Template 9 ใบงาน ใช้เป็นเครื่องมือในการ บันทึก

กรอบกิจกรรม	ข้อพิจารณาของ อพ.สธ.		หมายเหตุ
	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	
ข้อมูลเชิงพื้นที่จาก F1A1 – F1A3 ที่จะใช้ใน GIS ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ - จุด (Point) ยกตัวอย่าง พิกัดตำแหน่งของทรัพยากรที่สำรวจพบในพื้นที่เป้าหมาย F1A1 และ F1A2/พิกัดตำแหน่งทรัพยากรที่ปลูกรักษาไว้ในพื้นที่ปลูกรักษาทรัพยากร - เส้น (Line) ยกตัวอย่าง เส้นทางสำรวจทรัพยากร จากจุดเริ่มต้น ไปยังจุดสิ้นสุด - รูปแปลง (Polygon) ยกตัวอย่าง ขอบเขต รูปแปลง ปกปกฯ แปลงปลูกรักษาฯ จัดทำด้วยโปรแกรม GIS และ print เป็นแผนที่รูปแปลงออกมารายงานผลได้ มีขนาดพื้นที่ชัดเจน (ไร่-งาน-ตร.ว.) ***ข้อมูลข้างต้นจะถูกจัดทำเป็นฐานข้อมูลในรูปแบบ GIS โดยบุคลากรจากแผนก/กอง/ฝ่าย ภายในหน่วยงาน รวมสนองพระราชดำริที่มีพันธกิจเกี่ยวข้องของ เช่น ฝ่ายสารสนเทศ/ฝ่ายสารสนเทศภูมิศาสตร์ /คณะภูมิศาสตร์ คณะ IT เป็นต้น ซึ่งในเบื้องต้นข้อมูลดังกล่าวสามารถจัดทำด้วยโปรแกรม GIS สำเร็จรูป เช่น ArcGIS, QGIS, Google Earth, Google My Map เป็นต้น เพื่อเตรียมไว้สำหรับการดำเนินงานในระยะ 5 ปีที่เจ็ด ที่หน่วยงานควรต้องมีการจัดทำโครงการเฉพาะใน F2A5 ซึ่งควรต้องมี platform เฉพาะที่จะมาจัดเก็บ ประมวลผลในรูปแบบ dashboard และนำเสนอข้อมูลได้ ตัวอย่าง link ฐานข้อมูลจัดทำในรูปแบบ GIS ด้วย Google My Map - กรณีตัวอย่าง โครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อบัญญัติ เรื่อง งบประมาณรายจ่าย ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2563 https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1QEVMG9UCf9QrB8YrsbTniiGvq4i_4i5_&hl=th&usp=sharing - กรณีตัวอย่างฐานข้อมูลสิ่งมีชีวิตที่ขอพระราชทานใช้ชื่อวิทยาศาสตร์ ตามพระนามาภิไธย/นามพระราชทานจาก 905 https://www.google.com/maps/d/drive?state=%7B%22ids%22%3A%5B%221g1eh80PRqHl69gLLgd1KvCJXq2BRyhKb%22%5D%2C%22action%22%3A%22open%22%2C%22userId%22%3A%22109409066129110868195%22%7D&usp=sharing - เขตพื้นที่ปกปก โครงการ อพ.สธ. ตำบลทาชาม - https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1ya9R6dRvLwA51movL_4V1yZAWkM&hl=th&usp=sharing - แปลงปลูกรักษาทรัพยากร อพ.สธ. – จ.นนทบุรี https://www.google.com/maps/d/drive?state=%7B%22ids%22%3A%5B%221fV8f1kxeLsCsCCAM1Qxm7pjuWrY2hH%22%5D%2C%22action%22%3A%22open%22%2C%22userId%22%3A%22109409066129110868195%22%7D&usp=sharing - ฐานข้อมูลพันธุ์ไม้มงคลปลูก @ จ.ตราด			

กรอบกิจกรรม	ข้อพิจารณาของ อพ.สธ.		หมายเหตุ
	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	
https://www.google.com/maps/d/drive?state=%7B%22ids%22%3A%5B%221h01CJ3-T_1HTb_qBD_s5pxSla beC7wc%22%5D%2C%22action%22%3A%22open%22%2C%22userId%22%3A%22109409066129110868195%22%7D&usp=sharing			
6. ฐานข้อมูลเครือข่าย อพ.สธ. – จ.กาฬสินธุ์ https://www.google.com/maps/d/drive?state=%7B%22ids%22%3A%5B%2218WCgkb4dN258eDh_eoGdlCkuwSNBPBH%22%5D%2C%22action%22%3A%22open%22%2C%22userId%22%3A%22109409066129110868195%22%7D&usp=sharing			
7. ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น@จ.นครสวรรค์ https://www.google.com/maps/d/drive?state=%7B%22ids%22%3A%5B%2213t83GB5KtbuuZ7nXEJPQ3tbjMxnv4uv7%22%5D%2C%22action%22%3A%22open%22%2C%22userId%22%3A%22109409066129110868195%22%7D&usp=sharing			

กรอบกิจกรรม	ข้อพิจารณาของ อพ.สธ.		หมายเหตุ
	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	
F2A4	1. โจทย์ที่ใช้ชีวภาพเดียวกัน แต่สามารถมาทดลองทำร่วมกันเพื่อพัฒนาต่อยอด โดย อพ.สธ.ได้ทำตัวอย่าง การดำเนินงานฟิชชูนุรักษ์ 9 ฟิช ไดแก ทุกเรียน สัก มะเกี๋ยง มะกั้ง ดินสูงดอย นอยหนาเครือ ชาเมียง กลวยไม และ ยางนา และมี ผักอีหนูน เห็ด เปนชีวภาพที่ อยู่ในการวางแผนวิจัยและ พัฒนา	1. มีงานวิจัยที่เขียนถูกต้อง ตามหลักวิทยาศาสตร์เป้น งานวิจัยที่พันธะกิจปกติของ มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงาน ๑ อาจทำงานวิจัยเป้นบูรณา การรวมกับหน่วยงานหรือ มหาวิทยาลัยอื่น ๆ ได้ 2. ให้เขียนแผนภาพการวิจัย และพัฒนาของทรัพยากรที่ อยู่ใน area base ที่ มหาวิทยาลัยตั้งอยู่โดยใช้ กรอบการดำเนินงาน อพ.สธ. ทั้ง 3 กรอบการ ดำเนินงานเป้นกรอบในการ ดำเนินงาน (อพ.สธ.มี ตัวอย่างให้กับคณะทำงาน และคณะกรรมการ อพ.สธ.- มหาวิทยาลัย)ประกอบมากับ แผนปฏิบัติงานที่อยู่	1. โจทย์ที่ใดมาเพื่อ ทำงานวิจัย ควรมาจาก เครือข่ายหน่วยงานรวม สมองพระราชดำริ รร. สมาชิกและ อปท. เครือข่าย (ไหระบูรหัส สมาชิก ในชุด โครงการแผนงาน) ควรมี อปท.ที่ชัดเจนที่ สามารถนำผลงานวิจัย หรือผลงานต่าง ๆ ที่ เกี่ยวของไปใช้ หรือ เป้นความต้องการของ ท้องถิ่นถาเป้นงานวิจัย ระดับพื้นฐาน หรือ ระดับสูง ต้องมีเป้าหมาย ที่ชัดเจนว่าจะมีหน่วย งานใด โดยใครนำไปต้อง ต่อยอดได้

กรอบกิจกรรม	ข้อพิจารณาของ อพ.สธ.		หมายเหตุ
	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	
			2. ให้ออกเอกสาร แนวทางการดำเนินงาน งบประมาณปี 2564 - เกณฑ์การพิจารณา แผนปฏิบัติงาน อพ.สธ. งบประมาณ 2565 - การทำแผนแม่บท ระยะ 5 ปีที่เจ็ด (ตุลาคม 2564- กันยายน 2569) โดย คุณพรชัย จุฑามาศ เจ้าหน้าที่งานในพระองค์ (นักวิชาการเกษตร) ระดับ ๑๐ โครงการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืชอันเนื่อง มาจากพระราชดำริฯ สำนักพระราชวัง * ทำความเข้าใจ หน้าที่ 7-9 และ 15 (หัวข้อทรัพยากรไทย ศักยภาพมากล้นมีให้ เห็น)
F2A5	1. จำเป็นต้องมีฐานข้อมูล สารสนเทศของมหาวิทยาลัย ซึ่งตรงกับนโยบายกระทรวง การอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 2. ฐานข้อมูลในรูปแบบภูมิ สารสนเทศ (Geographic Information System; GIS) ยกตัวอย่างกรณีของ มหาวิทยาลัยที่มีโครงการ สำรวจทรัพยากรในพื้นที่ เป้าหมาย ซึ่งอาจจะเป็งาน	1. ทรัพยากรกายภาพ 2. ทรัพยากรชีวภาพ 3. ทรัพยากรวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญา (เอกสารประกอบที่ 1 ทำความเข้าใจ หน้าที่ 14-16)	1. Template 9 ใบงาน ใช้เป็เครื่องมือในการ บันทึก 2. ข้อมูลเชิงพื้นที่จาก F1A1 – F1A3 มา ดำเนินการ และต้องมี บุคลากรที่มีความชำนาญ เรื่อง GIS/RS รวมทั้ง เรื่องdatabase เขามา รวมปฏิบัติ

กรอบกิจกรรม	ข้อพิจารณาของ อพ.สธ.		หมายเหตุ
	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	
	ใน F1A1/F1A2 /F1A3 จะต้องมีการกำหนดขอบเขตพื้นที่สำรวจให้ชัดเจน (จัดทำข้อมูลเชิงพื้นที่ในรูปแบบไฟล์รูปแปลงเป็น shapefile สำหรับเปิดในโปรแกรม GIS หรือไฟล์ .kml/.kmz สำหรับเปิดในโปรแกรม Google Earth		3. ใช้อะไหล่งานวิจัยแบบบูรณาการร่วมกันในคณะ มหาวิทยาลัย หรือร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ
F2A6	อพ.สธ.ได้ทำตัวอย่างการดำเนินงานพืชอนุรักษ์ 9 พืช ได้แก่ ทุเรียน สัก มะเกี้ยง มะกิ้ง ดินสุ้งดอย น้อยหนา เครือ ชาเมี่ยง กลวยไม้ และ ยางนา และมีผักอีหนู เห็ด เปน ชีวภาพที่อยู่ในการวางแผนวิจัยและพัฒนา	1. เป็นกิจกรรมที่นำฐานข้อมูลจากกิจกรรมที่ 5 มาใช้พิจารณาศักยภาพของ พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ พันธุ์ จุลินทรีย์ จากการที่มี ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ วัฒนธรรมและภูมิปัญญา วิทยานิพนธ์ งานวิจัยต่างๆ ก็จะนำไปสู่การวางแผน พัฒนา	1. Template 9 ใบงาน ใช้เป็นเครื่องมือในการ บันทึก 2.จากการที่มีทรัพยากร กายภาพ ทรัพยากร ชีวภาพ วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญา วิทยานิพนธ์ งานวิจัยต่างๆ ก็จะนำไปสู่การวางแผนพัฒนา
F3A7	1. งานสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียน 2. งานพิพิธภัณฑ์	1. ควรสมัครเป็นสมาชิก สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ทุกมหาวิทยาลัย	
F3A8	1. มหาวิทยาลัยต้องมีศูนย์ ประสานงาน โดยในแผนแม่บท ระยะ 5 ปีที่เจ็ด (2565-2569) ควรมีการตั้งงบประมาณศูนย์ ประสานงาน ทุกมหาวิทยาลัย 2. ทุกปีตามแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่เจ็ด (2565-2569) ให้มีการ ตั้งงบประมาณ งานประชุม วิชาการและนิทรรศการ อพ.สธ. 3. สนับสนุนให้กับเครือข่าย หน่วยงานร่วมสนอง พระราชดำริ รร.สมาชิก และ	หลังจากงบประมาณ 2564 ศูนย์แม่ข่าย ประสานงาน อพ.สธ./ศูนย์ ประสานงาน อพ.สธ. ที่มี ความพร้อมในเรื่องวิทยากร ประจำหน่วยฝึกอบรม (ได้รับการสอบและรับรอง จาก อพ.สธ.) เรียบร้อยแล้ว สามารถดำเนินการวางแผนการจัดฝึกอบรมให้ สมาชิกในกรอบการสร่าง จิตสำนึก อพ.สธ. (สมาชิก	

กรอบกิจกรรม	ข้อพิจารณาของ อพ.สธ.		หมายเหตุ
	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	
F3A8	อปท. เครือข่าย ซึ่งจะเป็ วัตถุติบสำหรับ F3A8 ของ หน่วยงาน เปนตน 4. ดำเนินงานพื้นที่หรือ ดำเนินงานรวมกันที่เป เครือข่ายหน่วยงานรวมสนอง พระราชดำริ สถานศึกษาที่เป งานสวนพฤษศาสตร์โรงเรียน และ อปท. ที่เปนสมาชิกงาน สวนพฤษศาสตร์โรงเรียน 5. จัดเว็บไซต์/เว็บไซต์ อพ.สธ.-หน่วยงาน 6. ดำเนินงานตามแนวทาง F3A8 ที่ปรากฏอยู่ในแนว ทางการดำเนินงานตามแผน แม่บท อพ.สธ.	งานสวนพฤษศาสตร์ โรงเรียนและสมาชิกงาน ฐานทรัพยากรท้องถิ่น) รวมกับ อพ.สธ. และทางศูนย์ฯ จะ ดำเนินการฝกอบรมโดย วิทยากรของศูนย์แม่ขาย ประสานงาน อพ.สธ./ศูนย์ ประสานงาน อพ.สธ.	

หมายเหตุ รายการเอกสารแนบ จำนวน 4 รายการ ได้แก่

- เอกสารประกอบที่ 1 แนวทางการดำเนินงานงบประมาณ 2564 และการทำแผนปฏิบัติการงบประมาณ 2565 และการทำแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่เจ็ด (ตุลาคม 2564- กันยายน 2569) โดย คุณพรชัย จุฑามาศ เจ้าหน้าที่งานในพระองค์ (นักวิชาการเกษตร) ระดับ 10 โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สำนักพระราชวัง
- เอกสารประกอบที่ 2 ศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. และ แนวทางการดำเนินงาน อพ.สธ. โดย ดร.ปยรัชฎา ปริญญางษ เจริญทรัพย์ รองหัวหน้าสำนักงาน อพ.สธ. ฝ่ายวิชาการ และเลขานุการคณะกรรมการ อพ.สธ.
- Template 9 ใบงาน
- เกณฑ์การพิจารณาแผนปฏิบัติงาน อพ.สธ. งบประมาณ 2565

ศูนย์แม่ข่ายประสานงาน/ศูนย์ประสานงาน
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

ศูนย์แม่ข่ายประสานงาน/ศูนย์ประสานงาน โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

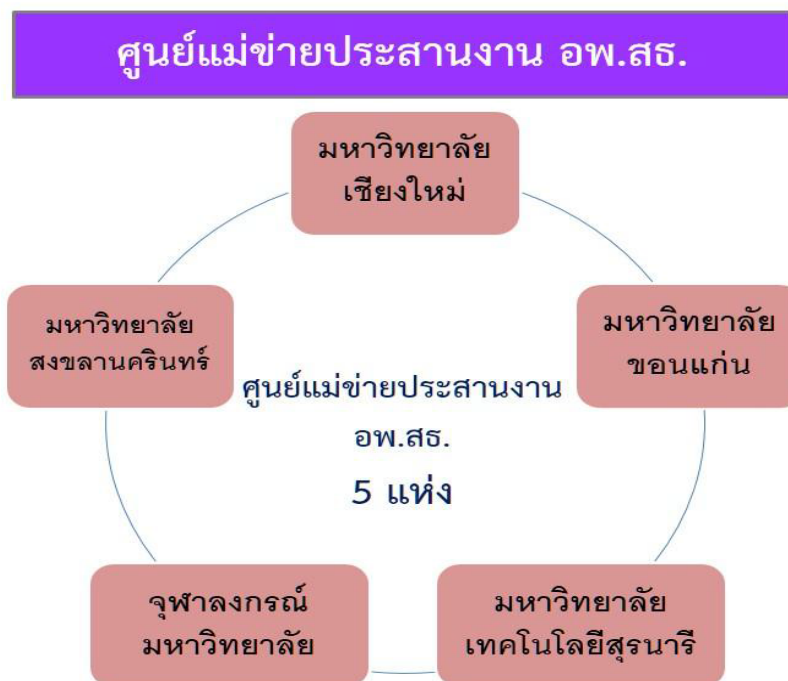
ดร.ปิยรัชฎ์ ปริญญางพงษ์ เจริญทรัพย์
รองหัวหน้าสำนักงาน อพ.สธ. ฝ่ายวิชาการ
และเลขานุการคณะกรรมการ อพ.สธ.

อพ.สธ. ดำเนินงานอยู่ในแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่หก โดยมีหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริมากกว่า 200 หน่วยงาน และมีสมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนประมาณ 4,000 แห่ง รวมถึงสมาชิกงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นที่ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสมาชิกทั้งหมด ประมาณ 7,000 แห่ง ทั่วประเทศ ทำให้การดำเนินงานของ อพ.สธ. นั้น ครอบคลุมทั่วประเทศ การดำเนินงาน อพ.สธ. จึงควรมีหน่วยงานเข้ามาช่วยในการประสานงานกับจังหวัดทั้ง 77 จังหวัดที่ร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ. เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของ อพ.สธ. ให้ประสบความสำเร็จ จึงมีการประสานงานให้เกิดศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. ในมหาวิทยาลัยตามภูมิภาคต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นตั้งแต่แผนแม่บทระยะ 5 ปีที่สี่ (1 ตุลาคม 2549-30 กันยายน 2554) และในแผนแม่บทระยะ 5 ปีที่หก (1 ตุลาคม 2559-30 กันยายน 2564) โดยพระราชกฤษฎีกาให้มีศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ./ศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. เพิ่มอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้น และในปี พ.ศ. 2563 นี้ มีจำนวน 22 แห่ง

ภาพโครงสร้างการบริหารงาน อพ.สธ.

ศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ./ศูนย์ประสานงาน อพ.สธ.โดยมีการดำเนินงานภายใต้ การกำกับดูแลของคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้โดยการแต่งตั้งโดยพระราชบัญญัติ และการจัดตั้งเป็นศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ./ศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. ของมหาวิทยาลัยนี้เป็นการดำเนินการ ภายใต้กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร ตามแผนแม่บท อพ.สธ. โดยมีโครงสร้างของศูนย์ฯ ในการดำเนินงานอย่างชัดเจน

เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ./ศูนย์ประสานงาน อพ.สธ.

1. เพื่อสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของมหาวิทยาลัย และภายใต้แผนแม่บท อพ.สธ. ของมหาวิทยาลัย
2. เพื่อประสานงาน และขับเคลื่อนงานสนองพระราชดำริ อพ.สธ. ระหว่างมหาวิทยาลัยลูกข่ายและหน่วยงานภายนอก (ภาครัฐ จังหวัด กรมต่าง ๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียน ฯลฯ และภาคเอกชน)
3. เพื่อเป็นหน่วยรวบรวมฐานข้อมูลทรัพยากร ได้แก่ ฐานทรัพยากรกายภาพ ฐานทรัพยากรชีวภาพ และฐานทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ในงานสนองพระราชดำริ อพ.สธ. (ตามแนวทางการดำเนินงานในกิจกรรมที่ 5 กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร)
4. เพื่อดำเนินงานการจัดฝึกอบรมให้กับสมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน อพ.สธ. ดำเนินการตามกรอบนโยบายในการช่วยสนับสนุน อพ.สธ. ขยายผลในการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรได้ต่อไป

5. เพื่อดำเนินงานการจัดฝึกอบรมให้กับสมาชิกงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ. ดำเนินการตามกรอบนโยบายในการช่วยสนับสนุน อพ.สธ. ขยายผลในการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรได้ต่อไป

6. เพื่อวางแผนและปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานตามแผนแม่บท อพ.สธ. สนองพระราชดำริโดยมหาวิทยาลัยและสามารถใช้งานสนองพระราชดำรินี้ไปสนับสนุนพันธกิจของมหาวิทยาลัย เช่น การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

รายชื่อศูนย์แม่ข่าย/ศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. ณ วันที่ 8 สิงหาคม 2563

1. มหาวิทยาลัยแม่โจ้
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
5. มหาวิทยาลัยนเรศวร
6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
8. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
9. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
10. มหาวิทยาลัยมหิดล
11. มหาวิทยาลัยบูรพา
12. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
13. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
14. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
15. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
16. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
17. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
18. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
19. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
20. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
21. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
22. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บุคลากร/การบริหารจัดการของศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. และศูนย์ประสานงาน อพ.สธ.

1. โครงสร้างการบริหารชัดเจน มีผู้บริหารรับผิดชอบ มีตำแหน่งที่ระบุหน้าที่งานชัดเจน และโครงสร้างของศูนย์แม่ข่ายประสานงานฯ/ศูนย์ประสานงานฯ **ขึ้นตรงกับท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยนั้น ๆ ในฐานะประธานคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ.-มหาวิทยาลัย** การดำเนินงานต่าง ๆ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ.-มหาวิทยาลัย

2. มีตำแหน่งบุคลากรในการทำงานและหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจนในแต่ละโครงสร้างงานที่ตั้งขึ้น ตัวอย่าง เช่น สำนักงาน/หน่วยฝึกอบรม ควรมีตำแหน่งวิทยากร อย่างน้อย 3-5 ตำแหน่ง และสำนักงาน/หน่วยประสานงาน/ติดตามงาน ควรมีเจ้าหน้าที่ประจำ อย่างน้อย 2 ตำแหน่ง ฯลฯ

บทบาทหน้าที่ของของศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. และศูนย์ประสานงาน อพ.สธ.

1. เป็นหน่วยงานสนับสนุนและประสานงานด้านการสนองพระราชดำริในโครงการ อพ.สธ. ของจังหวัด
2. เป็นหน่วยงานฝึกอบรมปฏิบัติการหรือการประชุมกลุ่มสมาชิกเกี่ยวกับงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน สำหรับโรงเรียนสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. แนวทางในการฝึกอบรมปฏิบัติการหรือการประชุมกลุ่มสมาชิก ได้แก่ บูพื้นฐาน ต่อยอด เติมเต็ม พัฒนา และวัดผลประเมินผล รวมถึงการสร้างความเข้าใจและติดตามการดำเนินงานของสมาชิกเป็นระยะ
4. เนื้อหาในการอบรมของศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. ควรมีเอกลักษณ์หรืออัตลักษณ์ในการฝึกอบรม มีเนื้อหาหลักที่ถูกต้องตามขั้นตอนการดำเนินงานของโครงการ และมีเนื้อหาเสริมของแต่ละท้องถิ่นตามบริบทของศูนย์ประสานงาน โดยมีการทำแผนร่วมกันระหว่างศูนย์ประสานงานกับ อพ.สธ.
5. ศูนย์ประสานงานควรจัดการอบรมหรือประชุมกลุ่มไม่น้อยกว่า 4 ครั้งต่อปี โดยมีวิทยากรที่ได้รับใบประกาศนียบัตรผ่านการอบรมและวัดผลจาก อพ.สธ. ว่ามีคุณสมบัติสามารถเป็นวิทยากรได้ รวมถึงผู้ช่วยวิทยากรด้วยเช่นกัน โดยมีการทำแผนร่วมกันระหว่างศูนย์ประสานงานกับ อพ.สธ.

บทบาทหน้าที่ของที่ปรึกษาศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. มหาวิทยาลัย

1. เป็นผู้ร่วมประเมินร่วมกับศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. มหาวิทยาลัย ในการพิจารณาสมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเพื่อรับพระราชทานป้ายสนองพระราชดำริงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และป้ายเกียรติบัตรขั้นที่ 1
2. เป็นผู้ร่วมประเมินร่วมกับผู้บริหาร อพ.สธ. และศูนย์ประสานงานฯ ในการพิจารณาโรงเรียนสมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเพื่อรับพระราชทานป้ายเกียรติบัตรขั้นที่ 2 และสมาชิกงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อรับพระราชทานป้ายสนองพระราชดำริงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น และป้ายเกียรติบัตรฯ
3. เป็นพี่เลี้ยงคอยให้กำลังใจ ให้แนวทางในการดำเนินงานแก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และสมาชิกงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น ประจำที่ศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. ฯ

4. ร่วมทำแผนการฝึกอบรมฯ และประชุมกลุ่มสมาชิกฯ ร่วมกับศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. ฯ และใช้สถานที่ของศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. ฯ ในการปฏิบัติงานในเรื่องของการประชุม อบรม และให้คำแนะนำแก่สมาชิกต่าง ๆ และในการเชิญที่ปรึกษาเพื่อให้คำปรึกษานั้น ทางสมาชิกฯ ต้องทำหนังสือผ่านศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. มหาวิทยาลัย และหนังสือนำเรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดวันเวลาที่ชัดเจนร่วมกับศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. ฯ

ในการจัดทำแผนการฝึกอบรมนั้นจะอยู่ในแผนปฏิบัติงานภายใต้แผนแม่บท อพ.สธ. สนองพระราชดำริโดยมหาวิทยาลัย ภายใต้การกำกับดูแลโดยคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. สนองพระราชดำริโดยมหาวิทยาลัย (ดำเนินงานอยู่ภายใต้กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร) โดยผู้บริหารศูนย์ฯ วางแผนการจัดฝึกอบรมในปีงบประมาณ 2562 เป็นต้นไป

หลังจากปีงบประมาณ 2564 ศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ./ศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. ที่มีความพร้อมในเรื่องวิทยากรประจำหน่วยฝึกอบรม (ได้รับการสอบและรับรองจาก อพ.สธ.) เรียบร้อยแล้ว สามารถดำเนินการวางแผนการจัดฝึกอบรมให้สมาชิกในกรอบการสร้างความจิตสำนึก อพ.สธ. (สมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนและสมาชิกงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น) ร่วมกับ อพ.สธ. และทางศูนย์ฯ จะดำเนินการฝึกอบรมโดยวิทยากรของศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ./ศูนย์ประสานงาน อพ.สธ.